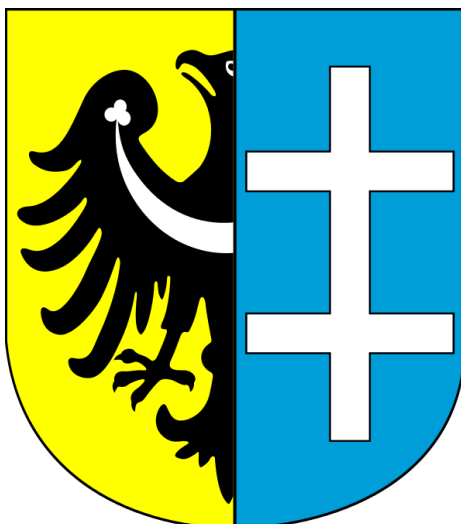

Prognoza oddziaływania na środowisko
Programu Ochrony Środowiska
dla Powiatu Wschowskiego na lata 2027-2032
z perspektywą do 2036

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wschowskiego na lata 2027-2032 z perspektywą do 2036

ZAMAWIAJĄCY:

Powiat Wschowski
Plac Kosynierów 1C, 67-400 Wschowa
tel. (065) 540 48 00
powiat@wschowa.com.pl

WYKONAWCA:

TERRA PROJEKT Danuta Mazurczak, Joanna Witkowska s.c.
ul. Zamkowa 4a/1, 62-070 Dąbrówka
tel. +48 692 290 324, +48 883 855 117
biuro@terraprojekt.pl, www.terraprojekt.pl

Autor prognozy:
Danuta Mazurczak

Data sporządzenia prognozy:
1 września 2026 r.

DANUTA MAZURCZAK
Danuta Mazurczak
współwłaściciel

SPIS TREŚCI:

1. Podstawa prawna	6
2. Informacje o zawartości, głównych celach Programu oraz powiązaniu z innymi dokumentami	7
2.1. Przedmiot opracowania	7
2.2. Główne cele Programu	7
2.2. Powiązania z innymi dokumentami	8
3. Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy	15
4. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.....	15
5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	16
6. Aktualny stan środowiska na terenie powiatu wschowskiego	16
6.1. Zasoby przyrodnicze.....	16
6.2. Gleby.....	20
6.3. Zasoby geologiczne	20
6.4. Powietrze atmosferyczne.....	21
6.5. Odnawialne źródła energii	22
6.6. Wpływ zmian klimatu na funkcjonowanie powiatu	23
6.7. Gospodarowanie wodami	24
6.8. Zagrożenie hałasem	25
6.9. Pomiary pól elektromagnetycznych	26
6.10. Gospodarka wodno-ściekowa	27
6.11. Gospodarka odpadami	28
6.12. Zagrożenia poważnymi awariami	29
7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	30
8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Programu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody	30
9. Identyfikacja i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko.....	31
9.1. Podsumowanie analizy potencjalnego oddziaływania na środowisko zadań ujętych w Programie ochrony środowiska	43
10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Programu, w szczególności na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	50
11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	53
12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	54
13. Załącznik nr 1 – oświadczenie do prognozy	56

SPIS TABEL:

Tabela 1	Normatywne stężenia zanieczyszczeń powietrza w 2025 roku uzyskane na stacji pomiarowej we Wschowie przy ulicy Kazimierza Wielkiego	21
Tabela 2	Klasyfikacja strefy lubuskiej w 2025 roku dla poszczególnych zanieczyszczeń powietrza - kryterium ochrona zdrowia ludzi	21
Tabela 3	Klasyfikacja strefy lubuskiej w 2025 roku dla poszczególnych zanieczyszczeń - kryterium ochrony roślin	22
Tabela 4	Wyniki pomiarów i ocena hałasu drogowego na obszarze odcinka drogi wojewódzkiej nr 318 Lubięcin – Radzyń w 2024 roku.....	25
Tabela 5	Wyniki pomiarów krótkookresowych i ocena hałasu drogowego w 2021 roku w miejscowości Lubiatów i Lubogoszcz	25

Tabela 6	Zestawienie wyników pomiarów długookresowych hałasu drogowego w 2021 roku w miejscowości Sława	26
Tabela 7	Wyniki pomiarów monitoringu pól elektromagnetycznych	27
Tabela 8	Analiza przewidywanych oddziaływań na środowisko zaplanowanych zadań w Programie ochrony środowiska dla Powiatu Wschowskiego na lata 2027-2032 z perspektywą do 2036	33

1. Podstawa prawna

Rodzaje projektów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko określa ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2026 poz. 670) (zwana w dalszej części ustawa ooś). Do projektów takich należą polityki, strategie, plany oraz programy wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Podstawą prawną opracowania „Prognozy oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wschowskiego na lata 2027-2032 z perspektywą do 2036” (zwana w dalszej części Prognozą) jest art. 51 ustawy ooś, który nakłada na organ opracowujący projekt dokumentu obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z ustawą Prognoza powinna zawierać:

- Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- Oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy;
- Datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

Określać, analizować i oceniać:

- Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego oraz pozytywnego i negatywnego, na cele i podmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne.

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza powinna przedstawiać:

- Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego

obszaru,

- Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

2. Informacje o zawartości, głównych celach Programu oraz powiązaniu z innymi dokumentami

2.1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania niniejszej Prognozy jest „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wschowskiego na lata 2027-2032 z perspektywą do 2036”. Dokument ten stanowi politykę ekologiczną Powiatu Wschowskiego, wyznacza działania jakie należy podjąć w celu poprawy lub utrzymania dobrego stanu na terenie powiatu, z uwzględnieniem zagadnień związanych z adaptacją do zmian klimatu, nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, działań edukacyjnych oraz monitoring środowiska.

Podstawą prawną opracowania Programu jest art. 17 ust.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2025 poz. 647 ze zm.), który nakłada na organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy obowiązek sporządzenia programu ochrony środowiska, który realizowałby politykę ochrony środowiska i uwzględniał również cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach planistycznych (strategiach, programach i dokumentach programowych).

2.2. Główne cele Programu

W Programie przyjęto następujące cele i kierunki interwencji, dzięki którym zostanie zachowany dobry stan środowiska, a tam, gdzie jest konieczne nastąpi poprawa tego stanu.

Obszar interwencji - Ochrona klimatu i jakości powietrza

Cel: Poprawa jakości powietrza oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych

Kierunki interwencji:

- Ograniczenie niskiej emisji,
- Poprawa efektywności energetycznej,
- Rozwój odnawialnych źródeł energii,
- Rozwój transportu niskoemisyjnego.

Obszar interwencji - Zagrożenia hałasem

Cel: Ograniczenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego

Kierunki interwencji:

- Poprawa klimatu akustycznego,
- Rozwój zrównoważonego transportu.

Obszar interwencji - Pola elektromagnetyczne

Cel: Ochrona mieszkańców przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych

Kierunki interwencji:

- Monitorowanie poziomów pól elektromagnetycznych,
- Właściwe planowanie lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych.

Obszar interwencji - Gospodarowanie wodami

Cel: Poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz zwiększenie retencji wodnej

Kierunki interwencji:

- Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych,
- Ograniczanie zanieczyszczeń odprowadzanych do wód lub ziemi,
- Optymalizacja zużycia wody.

Obszar interwencji - Gospodarka wodno-ściekowa

Cel: Rozwój gospodarki wodno-ściekowej

Kierunki interwencji:

- Rozwój infrastruktury dostarczania wody dla społeczeństwa i gospodarki,
- Rozbudowa infrastruktury zbierania i oczyszczania ścieków.

Obszar interwencji – Zasoby geologiczne

Cel: Ochrona zasobów geologicznych

Kierunki interwencji:

- Racjonalne wydawanie koncesji oraz kontrola przestrzegania ich zapisów w celu eliminacji nielegalnego wydobywania kopalin,
- Zabezpieczenie cennych gospodarczo złóż surowców mineralnych w planowaniu przestrzennym,
- Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.

Obszar interwencji – Gleby

Cel: Ochrona jakości gleb i przeciwdziałanie ich degradacji

Kierunki interwencji:

- Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi.

Obszar interwencji - Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel: Rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym i ograniczenie ilości odpadów

Kierunki interwencji:

- Zwiększenie poziomu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- Zapobieganie powstawania odpadów,
- Ograniczenie ilości składowanych odpadów,
- Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne.

Obszar interwencji - Zasoby przyrodnicze

Cel: Zachowanie różnorodności biologicznej i walorów krajobrazowych

Kierunki interwencji:

- Ochrona cennych obszarów i obiektów przyrodniczych,
- Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- Tworzenie i zachowanie zielonej infrastruktury.

Obszar interwencji - Zagrożenia poważnymi awariami

Cel ekologiczny: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków dla środowiska i mieszkańców.

Kierunki interwencji:

- Współpraca z jednostkami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe,
- Utrzymanie sprawnego systemu zapobiegania poważnym awariom.

Obszar interwencji – Edukacja ekologiczna

Cel ekologiczny: Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu

Kierunki interwencji:

- Działania edukacyjne promujące proekologiczne postawy i zrównoważony rozwój.

Obszar interwencji: Adaptacja do zmian klimatu

Cel ekologiczny: Zwiększenie odporności powiatu na skutki zmian klimatu

Kierunki działań:

- Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury oraz zwiększanie retencji wód opadowych,
- Ograniczanie skutków suszy, podtopień i ekstremalnych zjawisk pogodowych,
- Zwiększanie powierzchni terenów biologicznie czynnych i nasadzeń drzew.

Dla każdego kierunku interwencji zaplanowano działania inwestycyjne lub nieinwestycyjne, których realizacja pozwoli na osiągnięcie zaplanowanych celów. Zadania zostały przedstawione w harmonogramach z podziałem na zadania własne Powiatu Wschowskiego oraz zadania monitorowane. Harmonogramy zostały zaplanowane na lata 2027-2032 z perspektywą do 2036 roku.

2.2. Powiązania z innymi dokumentami

Realizacja „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wschowskiego na lata 2027-2032 z perspektywą do 2036” powiązana jest w dużej mierze z innymi dokumentami o charakterze strategicznym i planistycznym, które pośrednio i bezpośrednio realizują przy tym cele określone w Programie. Poniżej przedstawiono dokumenty szczebla międzynarodowego, krajowego, wojewódzkiego i lokalnego, które były analizowane w trakcie prac nad dokumentem i odnoszą się do zagadnień ochrony środowiska. Wskazane poniżej dokumenty przeanalizowano w szczególności pod kątem zakładanych celów jako elementów w największym stopniu wpływających na kształt niniejszego opracowania.

Zgodność Programu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym

Strategia Europa 2030:

- Cele klimatyczne: Redukcja emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 55% do 2030 r. w porównaniu z 1990 r. oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
- Bioróżnorodność: Ochrona co najmniej 30% lądów i mórz Europy, odtworzenie zdegradowanych ekosystemów, przywrócenie naturalnego przepływu rzek oraz zasianie 3 miliardów drzew.
- Zmniejszenie zużycia pestycydów: Zmniejszenie użycia i ryzyka związanego ze stosowaniem pestycydów o 50% do 2030 r.

Cele przyjęte w powiatowym Programie, które są spójne z ww. celami:

Cel: Poprawa jakości powietrza oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych

Kierunki interwencji:

- Ograniczenie niskiej emisji,
- Poprawa efektywności energetycznej,
- Rozwój odnawialnych źródeł energii,
- Rozwój transportu niskoemisyjnego.

Cel: Ochrona jakości gleb i przeciwdziałanie ich degradacji

Kierunki interwencji:

- Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi.

Cel: Zachowanie różnorodności biologicznej i walorów krajobrazowych

Kierunki interwencji:

- Ochrona cennych obszarów i obiektów przyrodniczych,
- Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- Tworzenie i zachowanie zielonej infrastruktury.

Agenda Zrównoważonego Rozwoju 2030:

- Wyeliminować głód, osiągnąć bezpieczeństwo żywnościowe i lepsze odżywianie oraz promować zrównoważone rolnictwo.
- Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi.
- Zapewnić wszystkim dostęp do stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie.
- Promować stabilny, zrównoważony i inkluzyjny wzrost gospodarczy, pełne i produktywne zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi.
- Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność.
- Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji.
- Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom.
- Chronić oceany, morza i zasoby morskie oraz wykorzystywać je w sposób zrównoważony.
- Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczać pustynnienie, powstrzymać i odwracać proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej.
- Wzmocnić środki wdrażania i ożywić globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Cele przyjęte w powiatowym Programie, które są spójne z ww. celami:

Cel: Poprawa jakości powietrza oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych

Kierunki interwencji:

- Ograniczenie niskiej emisji,
- Poprawa efektywności energetycznej,
- Rozwój odnawialnych źródeł energii,
- Rozwój transportu niskoemisyjnego.

Cel: Rozwój gospodarki wodno-ściekowej

Kierunki interwencji:

- Rozwój infrastruktury dostarczania wody dla społeczeństwa i gospodarki,
- Rozbudowa infrastruktury zbierania i oczyszczania ścieków.

Cel: Zachowanie różnorodności biologicznej i walorów krajobrazowych

Kierunki interwencji:

- Ochrona cennych obszarów i obiektów przyrodniczych,

- Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- Tworzenie i zachowanie zielonej infrastruktury.

Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030:

- Ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.).
- Zwiększenie do co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii.
- Zwiększenie o co najmniej 32,5% efektywności energetycznej.

Cele przyjęte w powiatowym Programie, które są spójne z ww. celami:

Cel: Poprawa jakości powietrza oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych

Kierunki interwencji:

- Ograniczenie niskiej emisji,
- Poprawa efektywności energetycznej,
- Rozwój odnawialnych źródeł energii,
- Rozwój transportu niskoemisyjnego.

Europejska Konwencja Krajobrazowa:

Celem konwencji jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu, a także organizowanie współpracy europejskiej w zakresie zagadnień dotyczących krajobrazu.

Cele przyjęte w powiatowym Programie, które są spójne z ww. celami:

Cel: Zachowanie różnorodności biologicznej i walorów krajobrazowych

Kierunki interwencji:

- Ochrona cennych obszarów i obiektów przyrodniczych,
- Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- Tworzenie i zachowanie zielonej infrastruktury.

Zgodność Programu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu krajowym

Polityka ekologiczna państwa 2030 - strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej:

Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

Kierunki interwencji:

- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,

Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

Kierunki interwencji:

- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają określaniu granicznych wielkości emisji dla większych zakładów przemysłowych).

Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych

Kierunki interwencji:

- przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Cel horyzontalny: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa

Kierunek interwencji - edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji.

Cel horyzontalny: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska

Kierunek interwencji - usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Wszystkie przyjęte cele w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wschowskiego na lata 2027-2032 z perspektywą do 2036” są spójne z ww. celami.

Polityka energetyczna Polski do 2040 roku:

Cel szczegółowy 1 – Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych

Cel szczegółowy 2 – Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej

Cel szczegółowy 3 – Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych

Cel strategiczny 4 – Rozwój rynków energii

Cel strategiczny 5 – Wdrożenie energii jądrowej

Cel strategiczny 6 – Rozwój odnawialnych źródeł energii

Cel strategiczny 7 – Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji

Cel strategiczny 8 – Poprawa efektywności energetycznej

Cele przyjęte w powiatowym Programie, które są spójne z ww. celami:

Cel: Poprawa jakości powietrza oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych

Kierunki interwencji:

- Ograniczenie niskiej emisji,
- Poprawa efektywności energetycznej,
- Rozwój odnawialnych źródeł energii,
- Rozwój transportu niskoemisyjnego.

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030:

Cel szczegółowy I. Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej

Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska

Cel szczegółowy III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa.

Cele przyjęte w powiatowym Programie, które są spójne z ww. celami:

Cel: Ochrona jakości gleb i przeciwdziałanie ich degradacji

Kierunki interwencji:

- Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku:

- Zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności,
- Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.

Cele przyjęte w powiatowym Programie, które są spójne z ww. celami:

Cel: Ograniczenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego

Kierunki interwencji:

- Poprawa klimatu akustycznego,
- Rozwój zrównoważonego transportu.

Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030:

1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska:

- dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu;
- dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu;
- ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu;
- adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie;
- zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu.

2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich:

- stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami;
- organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu.

3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu:

- wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu,
 - zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu.
4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu:
- monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie),
 - miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu.
5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:
- promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu;
 - budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.
6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:
- zwiększenie świadomości odnośnie ryzyka związanego ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu;
 - ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych.

Cele przyjęte w powiatowym Programie, które są spójne z ww. celami:

Cel ekologiczny: Zwiększenie odporności powiatu na skutki zmian klimatu

Kierunki działań:

- Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury oraz zwiększanie retencji wód opadowych,
- Ograniczanie skutków suszy, podtopień i ekstremalnych zjawisk pogodowych,
- Zwiększanie powierzchni terenów biologicznie czynnych i nasadzeń drzew.

Zgodność Programu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu wojewódzkim

Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030:

W Strategii przyjęto następujące cele strategiczne oraz przypisane im odpowiednio cele operacyjne, które odnoszą się do ochrony środowiska:

Cel strategiczny 3. Integracja przestrzenna regionu

Cele operacyjne:

- Modernizacja oraz rozwój infrastruktury komunikacyjnej i transportu zbiorowego.
- Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego i publicznego.
- Ochrona środowiska przyrodniczego, w tym przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatu.
- Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

Cele przyjęte w powiatowym Programie, które są spójne z ww. celami:

Cel: Poprawa jakości powietrza oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych

Kierunki interwencji:

- Ograniczenie niskiej emisji,
- Poprawa efektywności energetycznej,
- Rozwój odnawialnych źródeł energii,
- Rozwój transportu niskoemisyjnego.

Cel: Ograniczenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego

Kierunki interwencji:

- Poprawa klimatu akustycznego,
- Rozwój zrównoważonego transportu.

Cel ekologiczny: Zwiększenie odporności powiatu na skutki zmian klimatu

Kierunki działań:

- Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury oraz zwiększanie retencji wód opadowych,
- Ograniczanie skutków suszy, podtopień i ekstremalnych zjawisk pogodowych,
- Zwiększanie powierzchni terenów biologicznie czynnych i nasadzeń drzew.

Program ochrony środowiska dla Województwa Lubuskiego (do roku 2027):

W Programie dla poszczególnych obszarów interwencji określono cele:

OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

CEL: Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.

ZAGROŻENIA HAŁASEM

CEL: Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców województwa ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego.

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

CEL: Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym.

GOSPODAROWANIE WODAMI

CEL: Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią.

GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA

CEL: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej.

GLEBY

CEL: Ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu.

GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

CEL: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa.

ZASOBY GEOLOGICZNE

CEL: Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.

ZASOBY PRZYRODNICZE

CEL: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.

ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

CEL: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.

EDUKACJA EKOLOGICZNA

CEL: Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa.

Wszystkie przyjęte cele w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wschowskiego na lata 2027-2032 z perspektywą do 2036” są spójne z ww. celami.

Plan gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego na lata 2024-2028 wraz z planem inwestycyjnym

Dla odpadów komunalnych, w tym bioodpadów wyznaczono następujące cele:

- Zmniejszenie ilości powstających odpadów (w tym poprzez wdrażanie ZPO i zwiększanie świadomości na temat ZPO)
- Zwiększenie recyklingu organicznego przez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”.
- Zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia.
- Zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami (w efekcie – przyczynienie się do zwalczania zaśmiecania środowiska lądowego, i morskiego oraz przeciwdziałanie temu zaśmiecaniu).
- Zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów.
- Zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu.
- Dążenie do zwiększania w energetyce i ciepłownictwie roli biomasy o charakterze odpadowym, aby nie doprowadzać do konkurencji z innymi sektorami (w tym efektywne wykorzystywanie odpadów w energetyce i ciepłownictwie systemowym – wytwarzanie energii jako proces towarzyszący recyklingowi organicznemu w instalacjach fermentacji / biogazowniach oraz termiczne przekształcanie odpadów z odzyskiem energii w zakresie odpadów resztkowych nie nadających się do recyklingu a posiadających potencjał energetyczny).
- Utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r.
- Ograniczanie (w tym dążenie do eliminacji) powstawania tzw. „dzikich wysypisk” (w efekcie – przyczynienie się do zwalczania zaśmiecania środowiska lądowego, i morskiego oraz przeciwdziałanie temu zaśmiecaniu).

- Ograniczenie (w tym dążenie do eliminacji) spalania odpadów w paleniskach domowych.

W gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi przyjęto następujące cele:

- Zwiększenie efektywności systemu zbierania odpadów opakowaniowych po to, aby zapewnić osiągnięcie celów dotyczących recyklingu.
- Zwiększenie roli ekoprojektowania, uwzględniającego potrzeby w zakresie ponownego użycia, naprawy i przydatności do recyklingu.
- Dostosowanie systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta dla opakowań do wymagań określonych w Dyrektywie 2018/851.

W gospodarce odpadami zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego przyjęto następujące cele:

- Dalsze systematyczne zwiększanie świadomości społeczeństwa i przedsiębiorców w zakresie prawidłowego sposobu postępowania ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym.
- Ograniczanie powstawania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.
- Przyczynianie się do wydajnego wykorzystywania zasobów oraz do odzyskiwania cennych surowców wtórnych z ZSEiE.
- Zapewnienie osiągnięcia minimalnych rocznych poziomów zbierania ZSEiE, które wynoszą nie mniej niż 65% średniorocznej masy sprzętu wprowadzonego do obrotu albo 85% masy zużytego sprzętu wytworzonego na terytorium kraju.
- Zapewnienie osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu ZSEiE.

W gospodarce zużytymi bateriami i akumulatorami przyjęto następujące cele:

- zapewnienie utrzymania poziomu wydajności recyklingu zgodnego z ustawą o bateriach i akumulatorach;
- osiąganie poziomu zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych w wysokości co najmniej 45% masy wprowadzonych baterii przenośnych i akumulatorów przenośnych, a od dnia wejścia w życie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie baterii i zużytych baterii, uchylającego dyrektywę 2006/66/WE i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/1020 osiąganie docelowych poziomów zbierania baterii przenośnych zgodnie z tym rozporządzeniem (Wniosek COM/2020/798);
- stymulowanie opracowania nowych technologii i inwestycji w tym zakresie celem poprawy efektywności recyklingu baterii, a także zapewnienia odzysku materiałowego dla kobaltu, miedzi, ołowiu, niklu i litu;
- wspieranie rynku recyklingu zużytych baterii i akumulatorów;
- podnoszenie świadomości społeczeństwa, w tym przedsiębiorców, w zakresie prawidłowego postępowania ze zużytymi bateriami i akumulatorami.

W gospodarce pojazdami wycofanymi z eksploatacji przyjęto następujące cele:

- ograniczenie niewłaściwego postępowania z pojazdami wycofanymi z eksploatacji, w tym nielegalnego demontażu pojazdów;
- utrzymanie na poziomie co najmniej odpowiednio 95% i 85% minimalnych rocznych poziomów odzysku i recyklingu odniesionych do masy pojazdów przyjętych do stacji demontażu.

W gospodarce olejami odpadowymi sformułowano następujące cele:

- Zwiększenie efektywności kontroli wprowadzanych na rynek produktów olejowych.
- Wzrost świadomości w zakresie realizacji obowiązków przedsiębiorców w zakresie gospodarowania olejami.
- Osiąganie poziomu odzysku w wysokości co najmniej 50%, a recyklingu rozumianego jako regeneracja w wysokości co najmniej 35%.
- W przypadku preparatów smarowych: utrzymanie poziomu recyklingu o wartości co najmniej 35% oraz poziomu odzysku o wartości co najmniej 50%.
- Wyeliminowanie niewłaściwych praktyk polegających na używaniu zużytych olejów jako olejów opałowych i ich spalania w nieodpowiednich instalacjach.

W gospodarce zużytymi oponami sformułowano następujące cele:

- Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie gospodarowania zużytymi oponami.
- Zwiększanie osiąganych poziomów odzysku oraz recyklingu opon.

Cele przyjęte w powiatowym Programie, które są spójne z ww. celami:

Cel: Rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym i ograniczenie ilości odpadów

Kierunki interwencji:

- Zwiększenie poziomu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- Zapobieganie powstawania odpadów,
- Ograniczenie ilości składowanych odpadów,
- Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne.

Zgodność Programu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu lokalnym:

Strategia Rozwoju Powiatu Wschowskiego na lata 2021-2030:

W zakresie ochrony środowiska zaplanowano cel strategiczny oraz przypisano do niego cele operacyjne:

Cel strategiczny 2.

Zwiększenie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej powiatu, w oparciu o lokalne zasoby środowiskowe i kulturowe.

- Cel operacyjny 2.1. Rewitalizacja przestrzeni miejskich i obszarów wiejskich.
- Cel operacyjny 2.2. Zrównoważony rozwój infrastruktury i oferty turystycznej.
- Cel operacyjny 2.3. Zdrowe i chronione środowisko przyrodnicze.

Wszystkie przyjęte cele w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wschowskiego na lata 2027-2032 z perspektywą do 2036” są spójne z ww. celami.

3. Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy

Zgodnie z ustawą o oświadczeniu informacji zawarte w niniejszej Prognozie zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem. Przy sporządzaniu Prognozy wykonano następujące zasadnicze elementy składowe:

- zastosowano głównie metody opisowe i porównawcze, a także przewidywanie zmian w stanie środowiska;
- zidentyfikowano stan środowiska Powiatu Wschowskiego;
- przeanalizowano ustalenia obowiązujących dokumentów strategicznych oraz planów i programów istotnych z punktu widzenia jakości poszczególnych elementów środowiska;
- wyszczególniono cele ochrony środowiska, a treść dokumentów przeanalizowano pod kątem sposobów w jakich te cele zostały w nim uwzględnione;
- wskazano działania, których realizacja może znacząco ujemnie oddziaływać na środowisko;
- przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Programu ochrony środowiska dla powiatu wschowskiego.

Należy mieć przy tym na uwadze, że w odróżnieniu od ocen oddziaływania konkretnych przedsięwzięć, w przypadku dokumentu o charakterze strategicznym nie zawsze jest możliwe odniesienie się do konkretnych rozwiązań technicznych. Poziom szczegółowości niniejszej Prognozy odpowiada w związku z tym poziomowi szczegółowości „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wschowskiego na lata 2027-2032 z perspektywą do 2036”.

4. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Aby realizacja zadań zawartych w Programie ochrony środowiska przebiegała zgodnie z założonym harmonogramem, niezbędne jest prowadzenie monitoringu oraz ewaluacji ich wykonania. Celem monitoringu jest ocena realizacji wskazanych w Programie ochrony środowiska zadań, w tym:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizę przyczyn rozbieżności.

Monitoring skutków realizacji zadań będzie prowadzony w oparciu o wskaźniki obrazujące zmianę stanu środowiska na terenie Powiatu Wschowskiego (tabela 49 w rozdziale 8.3. Programu ochrony środowiska) oraz dane dotyczące stanu realizacji zadań ujętych w Programie ochrony środowiska. Jeżeli w wyniku analizy okaże się, że istnieją rozbieżności pomiędzy stopniem realizacji Programu ochrony środowiska, a jego założeniami, zostaną podjęte czynności mające na celu wyjaśnienie przyczyn rozbieżności oraz określenie działań korygujących.

Organ wykonawczy Powiatu Wschowskiego zobowiązany jest co 2 lata sporządzić raport z wykonania Programu ochrony środowiska – wynika to z art. 18 ust 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001

r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 poz. 647 ze zm.). Raporty te zostaną przedstawione radzie powiatu, a następnie przekazane do organu wykonawczego województwa.

5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Podstawą prawną postępowania dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko uregulowane jest w art. 104 ustawy ooś. Postępowanie to przeprowadza się w razie stwierdzenia możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na skutek realizacji przedsięwzięć, projektów, polityk, strategii, planów lub programów. Wykonanie transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko konieczne jest zawsze wtedy, gdy planowane projekty mogą znacząco oddziaływać na środowisko i ludzi sąsiadujących krajów. Według ww. ustawy postępowanie przeprowadza się także na wniosek innego państwa, na którego terenie może oddziaływać dane przedsięwzięcie. Wspomniane przepisy prawa polskiego wynikają z przepisów unijnych zawartych w Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, w załącznikach do której określono listę typowych przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny ryzyka wystąpienia znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Powiat Wschowski nie sąsiaduje bezpośrednio z innymi krajami. Zasięg oddziaływania zaplanowanych zadań będzie jedynie lokalny i będzie dotyczył obszaru powiatu wschowskiego. W związku z tym nie ma konieczności analizowania możliwości występowania transgranicznego oddziaływania na środowisko.

6. Aktualny stan środowiska na terenie powiatu wschowskiego

6.1. Zasoby przyrodnicze

Powiat Wschowski jest urozmaicony pod względem zasobów przyrodniczych. Obszary objęte ochroną prawną zajmują 13 845,51 ha, co stanowi 22,2% powierzchni powiatu. Poniżej wypisano ustanowione formy ochrony przyrody.

Park krajobrazowy

- 1) Przemęcki Park Krajobrazowy – o powierzchni 21 450 ha. Otulina nie została wyznaczona. W powiecie wschowskim położony jest w Gminie Wschowa na powierzchni 2 000 ha. Park został utworzony na mocy Rozporządzenia nr 115a/91 Wojewody Leszczyńskiego z dnia 25 listopada 1991 r. w sprawie powołania Przemęckiego Parku Krajobrazowego. Dla Parku nie został ustanowiony plan ochrony. Cele ochrony jest zachowanie interesujących fragmentów krajobrazu polodowcowego, populacji rzadkich i chronionych gatunków grzybów, roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, torfowisk i innych środowisk wilgotnych oraz bagiennych. Zachowanie naturalnych ekosystemów wodnych. Utrzymanie walorów kulturowych. Utrzymanie struktury przestrzennej terenów z uwzględnieniem swoistych cech miejscowego krajobrazu rolniczego.

Obszar chronionego krajobrazu

- 1) Pojezierze Sławsko-Przemęckie - obszar o powierzchni 14 884,6 ha, położony częściowo na terenie gminy Sława (8 910,8 ha) i gminy Wschowa (2 931,04 ha). Obowiązującym aktem prawnym miejscowego jest uchwała nr XXIII/293/16 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 12 września 2016 roku w sprawie wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu o nazwie "Pojezierze Sławsko - Przemęckie" (Dz. Urz. Woj. Lub. 2016.1868) zmieniona uchwałą nr XXVI/374/16 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Lub. 2016.2725), uchwałą nr XXXVIII/574/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 9 października 2017 roku (Dz. Urz. Woj. Lub. 2017.2157) oraz uchwałą nr L/796/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 29 października 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Lub. 2018.2524). Obszar ustanowiony w celu ochrony wyjątkowej rzeźby terenu, zróżnicowanych ekosystemów oraz stworzenia możliwości dla turystyki i wypoczynku, a także pełnienia funkcji korytarza ekologicznego. Na terenie Obszaru można spotkać chronione ptaki wodno-błotne takie jak: bąk (*Botaurus stellaris*), bączek (*Ixobrychus minutus*), perkoz dwuczuby (*Podiceps cristatus*), gęgawa (*Anser anser*), krakwa (*Anas querquedula*), gągoł (*Bucephala clangula*), kania ruda (*Milvus milvus*), podróżniczek (*Tringa glareola*) a także wąsatka (*Aythya fuligula*).

Użytki ekologiczne

- 1) Łąka Kochana – użytek o powierzchni 0,88 ha położony na terenie gminy Sława. Został ustanowiony Rozporządzeniem nr 1 Wojewody Lubuskiego z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2004 r. nr 3 poz. 68). Jest to łąka torfowiskowa z sukcesją olszową oraz miejsce częstego bytowania żurawi. Celem ochrony jest ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
- 2) Myszkowskie Bagno – użytek o powierzchni 5,3157 ha położony na terenie gminy Sława. Obowiązującym aktem prawnym jest Uchwała nr III/13/18 Rady Miejskiej w Sławie z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie użytku ekologicznego „Myszkowskie Bagno” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2018 r. poz. 3085). Użytek ekologiczny pokryty jest drzewostanem złożonym z następujących gatunków: olsza (wiek 30, 40 i 60 lat), brzoza (wiek 60 lat), osika (wiek 40 lat), sosna (wiek 60 lat) oraz zakrzewieniem złożonym z kruszyny, wierzby i olszy. Wysokość drzew wynosi od 11 – 25 m. Szczególnym celem ochrony użytku jest zachowanie naturalnych walorów przyrodniczych i krajobrazowych siedliska.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy

- 1) Gaj Wandy – powierzchnia zespołu wynosi 4,09 ha, położony jest na terenie gminy Sława. Został ustanowiony na podstawie Uchwały nr XL/235/17 Rady Miejskiej w Sławie z dnia 31 sierpnia 2017 w sprawie ustanowienia Zespołu Przyrodniczo –Krajobrazowego „Gaj Wandy” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2017 r. poz. 1817). Celem ustanowienia zespołu, jest ochrona obszaru o dużych walorach przyrodniczych związanych z występowaniem siedlisk i zbiorowisk roślinności jak również zachowanie obiektów o cennych walorach kulturowych i historycznych.

Pomniki przyrody

Według Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody prowadzonego przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska na terenie powiatu wschowskiego znajduje się 76 pomników przyrody, są to głównie pojedyncze drzewa oraz grupy drzew. W poszczególnych gminach liczba pomników przyrody wynosi:

- Gmina Sława - 31 sztuk,
- Gmina Szlichtyngowa – 35 sztuk,
- Gmina Wschowa – 10 sztuk.

Obszary Natura 2000

- 1) PLH300041 Ostoja Przemęcka – specjalny obszar ochrony siedlisk o łącznej powierzchni 4 396,48 ha. Położony częściowo na terenie powiatu w gminie Wschowa. Ostoja chroni jeden z najcenniejszych obszarów przyrodniczych położonych w południowej Wielkopolsce oraz północnej części woj. lubuskiego. Obszar położony jest w krajobrazie Pojezierza Sławskiego, na granicy województw wielkopolskiego i lubuskiego, na terenie Przemęckiego Parku Krajobrazowego. Obszar ten stanowi jeden z przykładów krajobrazów polodowcowych południowo-zachodniej Polski, z typowymi formami ukształtowania terenu. W części północnej i wschodniej ostoji dominują jeziora w krajobrazie lasów gospodarczych. środkowo-południowa część obszaru jest silnie zagospodarowana rolniczo, z gęstą siecią osadniczą. Stosunki wodne obszaru reguluje głównie systemem śluz i kanałów związanych z kanałem Obrzy. Ostoja chroni 12 jezior zróżnicowanych pod względem troficznym (głównie eutroficznych) oraz z uwagi na zaawansowanie w procesie wypłykania i zarastania. W granicach ostoji ważnymi siedliskami są także kwaśne dąbrowy (południowo-wschodnia część ostoji), a także lasy łęgowe, grądy i ekstensywnie użytkowane łąki. Ostoja ma bardzo duże znaczenie w skali ponadregionalnej dla zachowania licznych populacji gatunków naturowych - rośliny selera błotnego *Apium repens* i chrząszcza jelonka rogacza *Lucanus cereus*, siedliska kwaśnych dąbrów oraz siedliska twardowodnych oligo- mezotroficznych jezior z podwodnymi łąkami ramienic (klasa *Charetea fragilis*). Ostoja chroni jedno z największych (pow. 344 ha) i najgłębszych (17,1 m głęb. maks.) jezior południowej Wielkopolski - Jezioro Dominickie. W granicach ostoji znajduje się również 9 płytkich przepływowych jeziora eutroficznych (Wielkie, Małe, Księżę i Bąd) z szerokimi strefami szuwarowymi w otoczeniu łęgów olszowych. Jeziora zdominowane są przez zbiorowiska nymfeidów, rdestnic i zespół rogatka sztywnego (*Ceratophyllum demersum*). Nielicznie stwierdzane są zbiorowiska ramienic. Szczególnym walorem ostoji jest śródleśne dystroficzne Jezioro święte cechujące się kwaśnymi wodami i znacznymi zawartościami substancji humusowych. Obszar jest kluczowym dla ochrony populacji *Apium repens* w Polsce (jedna z dwóch największych znanych obecnie w Polsce) oraz *Lucanus cervus* (znacząca ilościowo populacja w Polsce zachodniej). Siedliska przyrodnicze zajmują ponad 23% obszaru; największe – kwaśne dąbrowy (doskonale wykształcone, stanowią równocześnie siedliska jelonka rogacza) oraz jeziora eutroficzne. Do szczególnie cennych, mimo niewielkiej

powierzchni, należą mechowiska ze stanowiskami *Epipactis palustris*. Pozostała część obszaru zajęta jest przez cenne zespoły łąk wilgotnych, turzycowisk i trzcinowisk, które nie są siedliskami Natura 2000, jednak ich wartość przyrodnicza (szczególnie łąk wilgotnych) jest bardzo wysoka. Ze świeżymi łąkami użytkowanymi ekstensywnie i łąkami trzęślicowymi związana jest obecnością licznej populacji czerwoczyka nieparka. Ostoja chroni również jedno z najlepiej zachowanych w Wielkopolsce głębokowodnych mezotroficznych jezior ramienicowych – Jezioro Dominickie. Jezioro z dominacją łąk ramienicowych jest również niewielkie jezioro Maszynek. W ekosystemach wodnych ostoi, głównie jeziorach: Dominickim i Maszynek oraz nielicznie w pozostałych jeziorach i drobnych zbiornikach odnotowano aż 12 gatunków zagrożonych ramienic, 3 z nich podlegają ochronie prawnej. Na szczególną uwagę zasługuje występowanie licznych populacji *Chara filiformis* i *Nitella opaca* – gatunków bardzo rzadko notowanych w Polsce. Stanowisko *Chara filiformis* w tym jeziorze należy do jednych z najdalej wysuniętych na południe w Polsce. Jezioro Dominickie jest jednym z trzech stanowisk w Wielkopolsce podstawowych dla zachowania niezwykle rzadkich w regionie siedlisk ramienicowych w jeziorach głębokich. Tego typu siedliska w regionie związane są, poza jeziorem Dominickim, jedynie z jeziorami ramienicowymi w obszarze PLH300026 Pojezierze Gnieźnieńskie (silnie zagrożonymi procesem obniżania się wód w związku z działalnością kopalni węgla brunatnego) oraz Jeziorem Kaliszańskim (obszar Natura 2000 PLH300044). W obszarze znajduje się również cenny kompleks torfowisk oraz jezioro dystroficzne zlokalizowane w rezerwacie przyrody „Torfowisko nad Jeziorem Świętym”, stanowiących ostoję wielu rzadkich i zagrożonych gatunków roślin, w tym uznanych za elementy borealne lub relikty klimatyczne. W skali regionalnej, jako unikatowy obiekt, wyróżnia się także znajdujące się w rezerwacie jezioro o charakterze dystroficznym, obecnie będące w stanie zaawansowanego zaniku. Cechuje się ono wodami kwaśnymi, miękowodnymi, o bardzo niskiej mineralizacji w porównaniu z dominującym eutroficznym i twardowodnym typem jezior Pojezierza Sławskiego. We wrześniu 2016 r. w obszarze dokonano reintrodukcji selerów błotnych na historycznym stanowisku w Ośloninie, dodatkowo tworząc dwa zastępcze w sąsiedztwie. We wrześniu 2019 r. gatunek reintrodukowano na zniszczonych w tym samym roku stanowiskach Brenno 1 i Brenno 3. Łączne zasoby gatunku w obszarze wynoszą 10 110 m², co stanowi ok. 92% krajowych – ocena „A” parametru populacja.

Plan zadań ochronnych nie został ustanowiony.

- 2) PLB300011 Pojezierze Sławski – specjalny obszar ochrony ptaków o łącznej powierzchni 39 144,83 ha. Położony częściowo na terenie powiatu w gminie Sława i gminie Wschowa. Obszar leży na Pojezierzu Sławskim i stanowi mozaikę jezior (około 6 % powierzchni), wyspów położonych pól uprawnych (54 %) i dużych kompleksów leśnych (40 %). Występuje duże bogactwo form rzeźby polodowcowej. Jeziora są płytkie (od 1,9 do 8,8 m) i silnie zeutrofizowane. Największe z nich to rynnowe: Jez. Dominickie (344 ha), Jez. Przemęckie (240 ha) i Jez. Wieleńskie (220 ha). Rzeki i kanały odwadniające należą do systemu wodnego Obry. Pierwotne wielogatunkowe lasy liściaste i mieszane zostały zastąpione lasami sosnowymi. Szczególnie charakterystycznym zbiorowiskiem leśnym są acidofilne dąbrowy, natomiast dominującym typem siedliskowym lasów są bór mieszany świeży i bór świeży. Tereny rolnicze to pola urozmaicone licznymi zadrzewieniami kępowymi. Obniżenia terenowe zajmują wilgotne, żyzne łąki z dominacją szuwaru turzycowego. Wzdłuż kanałów, grobli i rowów melioracyjnych występują zadrzewienia wierzbowo-topolowe i olchowe. Występują co najmniej 23 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bąk (PCK), bączek (PCK), podróżniczek (PCK) i gęgawa; występuje 22-50 par czapli siwej.

Plan zadań ochronnych został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pojezierze Sławskie PLB300011 (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2014 r., poz. 201).

- 3) PLC020002 Łęgi Odrzańskie - specjalny obszar ochrony siedlisk o łącznej powierzchni 21 350,49 ha. Położony częściowo na terenie powiatu w gminie Szlichtyngowa. Obszar wyznaczony jako PLH020018. Zmiana kodu na PLC - połączenie z PLB020008. Obecnie obowiązującym aktem wyznaczającym obszar jest Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Łęgi Odrzańskie (PLC020002) (zmiana granic i kodu na PLC). Obszar stanowi fragment doliny Odry o długości 101 km, od Brzegu Dolnego do Głogowa (od km 290 do km 385 szlaku żeglugowego rzeki Odry), w granicach dawnej terasy zalewowej rzeki, wraz z ujściowym odcinkiem doliny Baryczy. Obszar obejmuje siedliska nadrzeczne zachowane w międzywalu oraz najlepiej wykształcone lasy, łąki i torfowiska niskie, poza jego obrębem. Duża część terenu jest regularnie zalewana. Obszar porośnięty jest lasami,

głównie łęgami jesionowymi i wiązowymi, rozwijającymi się na glebach aluwialnych. Przeważają dobrze zachowane płaty siedlisk, częste są starodrzewia ponad 100-letnie, z licznymi drzewami pomnikowymi. Lasy są intensywnie eksploatowane. Liczne, pozostałe po dawnym korycie Odry starorzecza, są w różnych fazach zarastania. Można tu obserwować kolejne stadia sukcesyjne zbiorowisk związanych z dynamicznym układem doliny rzecznej, w tym także zbiorowisk szuwarowych, związanych ze starorzeczami. W dolinie znajdują się też duże kompleksy wilgotnych łąk. Obszar odznacza się dużym bogactwem siedlisk rzadkich i zagrożonych, charakterystycznych dla dużej rzeki nizinnej (11 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym oba typy bardzo dobrze zachowanych lasów łęgowych, zajmujących tu znaczną powierzchnię). Cennym elementem przyrody obszaru są łąki z takimi interesującymi gatunkami jak: goryczka wąskolistna *Gentiana pneumonanthe*, kosaciec syberyjski *Iris sibirica* czy czosnek kątowny *Allium angulosum*. Na terenie ostoi stwierdzono obecność 13 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG; ważne jest przede wszystkim występowanie kielba białopłetwego *Cottus gobio* i bolenia *Aspius aspius* oraz kilku rzadkich gatunków motyli. Na szczególną uwagę zasługuje cenne zimowisko nietoperzy w podziemiach dawnego klasztoru w Lubiążu. Jest to jedno z największych stanowisk mopka na terenie południowo-zachodniej Polski. Bardzo bogata jest flora ostoi z licznymi gatunkami prawnie chronionymi oraz gatunkami rzadkimi i zagrożonymi w skali całej Polski, jak i lokalnie. Między innymi liczne są storczykowate. W rezerwacie Odrzysko występuje obfita populacja salwinii pływającej *Salvinia natans* i kotewki orzecha wodnego *Trapa natans*. Obszar Zielonych Łąk, znajdujących się na południe od głównego kompleksu Łęgów, zajęty jest w 30% przez siedliska ujęte w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, ze szczególnie dobrze wykształconymi lasami łęgowymi (*Fraxino-Alnetum*) oraz dużym obszarem olsów, częściowo chronionych w rezerwacie "Zabór" na powierzchni 35 ha. Część z nich odznacza się wysokim stopniem naturalności oraz wysoką bioróżnorodnością. Dodatkowo obszar spełnia rolę bardzo ważnego korytarza ekologicznego.

Plan zadań ochronnych został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 21 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęgi Odrzańskie PLB020008 (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2014 r., poz. 1063) oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 30 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęgi Odrzańskie PLH020018 Dz. Urz. Woj. Lub. z 2014 r., poz. 1740).

Inne cenne obszary przyrodnicze

Na terenie powiatu wyznaczono dwa korytarze ekologiczne: Łęgi Odrzańskie – Dolina Odry oraz Lasy Sławskie.

Natomiast w „Audycie krajobrazowym województwa lubuskiego”, który został przyjęty uchwałą nr IV/66/24 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 28 października 2024 r., określono krajobrazy występujące na danym obszarze, lokalizację krajobrazów priorytetowych, lokalizację i granicę obszarów prawnie chronionych, zagrożenia dla możliwości zachowania krajobrazów priorytetowych oraz krajobrazów w obrębie obszarów lub obiektów objętych formami ochrony oraz rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony tych krajobrazów. Na terenie powiatu wschowskiego wyznaczono pięć krajobrazów priorytetowy, są to:

- Lasy Przemęckiego Parku Krajobrazowego – podtyp leśny z przewagą siedlisk lasowych,
- Miasto Wschowa – podtyp miejski – miejscowość z zachowanym układem historycznym,
- Jezioro Sławskie – podtyp jeziora,
- Ujście Baryczy – systemy wód płynących,
- Obszar wiejski wokół miasta Wschowa – podtyp wiejski – z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola.

W Audycie zawarto rekomendacje i wnioski dotyczące wskazania obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony zabytków na terenie powiatu wschowskiego:

- park kulturowy we Wschowie,
- pomnik historii we Wschowie – kościół Żłóbka Chrystusa,
- pomnik historii we Wschowie – lapidarium.

Lasy

Według danych z ewidencji gruntów, grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione na terenie powiatu wschowskiego zajmowały łącznie 25 145 ha. Wskaźnik lesistości powiatu wynosił 40,3% i był

niższy niż dla województwa lubuskiego, który wynosił 49,5%. Najbardziej zalesioną gminą była gmina Sława

Lasy będące własnością Skarbu Państwa na terenie powiatu wschowskiego administrowane są przez Nadleśnictwa: Sława Śląska, Włoszakowice, Nowa Sól i Głogów.

Powierzchnia lasów podlegająca nadzorowi prowadzonemu przez Starostę Wschowskiego wynosiła na grudzień 2025 roku 744,0708 ha (Nadleśnictwo Włoszakowice - powierzchnia 468,5849 ha, Nadleśnictwo Głogów - powierzchnia 50,9493 ha i lasy na terenie gminy Sława – powierzchnia 224,5366 ha). Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa objęte są inwentaryzacją lub uproszczonym planem urządzenia lasów.

Tereny zieleni urządzonej

Na tereny zieleni w powiecie wschowskim składają się:

- 5 parków spacerowo-wypoczynkowych o powierzchni łącznej 36,5 ha;
- 64 zieleńce o powierzchni łącznej 36,6 ha;
- zieleń uliczna o łącznej powierzchni 4,13 ha;
- 37 cmentarzy o łącznej powierzchni 32,27 ha;
- lasy gminne o powierzchni 64,37 ha.

(źródło: Główny Urząd Statystyczny, wg stanu na 2024 r.).

6.2. Gleby

Na wysoczyźnie leszczyńskiej i jej pagórkach morenowych powstały gleby bielcowe lekkie i średnie. W dolinach Krzyckiego Rowu i Rowu Polskiego oraz pradolinie Baryczy dominują mady piaszczyste i pyłowe w kl. IVa, IVb rzadziej w V. Odpowiednio nawodnione są użytkowane jako łąki kośne i w niewielkim stopniu przechodzą w gleby bagienne tarasów zalewowych.

W podziale gleb na kompleksy przydatności rolniczej na terenie powiatu dominują następujące kompleksy: żytni bardzo dobry, żytni dobry, żytni słaby, pszeniczny bardzo dobry, pszeniczny dobry oraz kompleksy trwałych użytków zielonych. Na terenie powiatu nie ma gleb I klasy bonitacyjnej, czyli gleb ornych najlepszych. Gleby II klasy, czyli bardzo dobrych jest 1,1%. Gleb klasy IIIa (dobre) i IIIb (średnio dobre) jest 19,3%. Gleb klasy IVa (średniej jakości lepsze) i IVb (średniej jakości gorsze) jest 38,8%. Gleb klasy V (słabe) i VI (najgorsze) jest 40,8%.

Na zlecenie indywidualnych rolników z terenu powiatu Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gorzowie Wielkopolskim w 2025 roku przeprowadziła badania gleb na powierzchni 157,21 ha użytków rolnych, skąd pobrano łącznie 74 próbki. Przebadane gleby w większości przypadków miały odczyn od obojętnego do zasadowego. W przypadku potrzeb wapnowania gleb większość próbek wykazała, że wapnowanie jest zbędne (84% przebadanych próbek). Większość gleb charakteryzowała się zawartością fosforu od wartości wysokich do bardzo wysokich. Zawartość potasu była bardzo wysoka. Natomiast zawartość magnezu w większości próbek była od wartości wysokich do bardzo wysokich.

Osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi oraz historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi

Na terenie powiatu wschowskiego nie zewidencjonowano osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi.

Natomiast w miejscowości Ciepeliówek w gminie Sława zewidencjonowano szkodę w środowisku na powierzchni ziemi, gdzie występują substancje: suma węglowodorów C12-C35, składników frakcji oleju; Benzo(k)fluoranten; Benzo(ghi)perylen; Dibenzo(a,h)antracen; Naftalen; Antracen; Benzo(b)fluoranten; Indeno(1,2,3-c,d)piren; Nikiel (Ni); Benzo(a)antracen; Benzo(a)piren; Chryzen.

6.3. Zasoby geologiczne

Na terenie powiatu wschowskiego udokumentowane są złoża gazu ziemnego i helu, rudy miedzi i srebra, piasków i żwirów, kredy i torfu.

W 2025 roku eksploatowane były dwa złoża gazu ziemnego, z których wydobywanie wynosiło 70,32 mln m³, co stanowiło 2% ogólnego wydobycia gazu na Niżu Polskim. Hel wydobywany był na jednym złożu i wydobywanie wynosiło 0,09 mln m³, co stanowiło 15% ogólnego wydobycia gazu na Niżu Polskim. Najliczniej na terenie powiatu występują złoża piasków i żwirów. W 2025 roku eksploatowano

6 złóż, z których wydobywanie wynosiło 31 tys. ton tj. 0,66% wydobywania w województwie lubuskim. Pozostałe złoża nie były eksploatowane. Na ponad 22% udokumentowanych złóż kopalni eksploatacja została zaniechana. Charakterystyka złóż kopalni została przedstawiona w tabeli 35 w rozdziale 3.7.1. Programu ochrony środowiska.

Wydobywanie kopalni na terenie powiatu odbywa się na podstawie wydanych koncesji na rozpoznawanie, wydobywanie kopalni. Koncesje dla złóż zlokalizowanych na terenie powiatu zostały wydane przez Starostę Wschowskiego (10 koncesji) oraz Marszałka Województwa Lubuskiego (2 koncesje) oraz Ministra właściwego do spraw środowiska (2 koncesje). Szczegółowy wykaz został przedstawiony w tabeli nr 36 w rozdziale 3.7.1. Programu ochrony środowiska.

6.4. Powietrze atmosferyczne

Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny jakości powietrza atmosferycznego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Ocenę przeprowadza się dla danej strefy analizując otrzymane wyniki dla poszczególnych zanieczyszczeń. Ocenę jakości powietrza dokonuje się pod kątem spełniania kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony roślin.

Ocenę jakości powietrza dla roku 2025 w województwie lubuskim wykonano dla trzech stref: miasto Gorzów Wielkopolski, miasto Zielona Góra oraz strefa lubuska. Powiat wschowski należy do strefy lubuskiej. W 2025 roku do oceny jakości powietrza wykorzystano wyniki uzyskane z 6 stacji pomiarowych zlokalizowanych w strefie lubuskiej tj. w miejscowościach: Nowa Sól, Smolary Bytnickie, Sulechów, Sulęcín, Wschowa i Żary. We Wschowie stacja pomiarowa zlokalizowana jest przy ulicy Kazimierz Wielkiego. W poniższej tabeli zestawiono uzyskane stężenia badanych zanieczyszczeń powietrza w 2025 roku.

Tabela 1 Normatywne stężenia zanieczyszczeń powietrza w 2025 roku uzyskane na stacji pomiarowej we Wschowie przy ulicy Kazimierza Wielkiego

Stacja pomiarowa – Wschowa, ul. Kazimierza Wielkiego			
Zanieczyszczenie	Okres uśredniania	Wartość dopuszczalna/docelowa	Wartość uzyskana w 2025 rok
Dwutlenek azotu	1 godz.	200 µg/m ³	67
	Rok	40 µg/m ³	11
Ozon	8 godz.	120 µg/m ³	6
Pył zawieszony PM10	Max 24 h	50 µg/m ³	45
	Rok	40 µg/m ³	24
Pył zawieszony PM2,5	Rok	20 µg/m ³ (faza II)	16
	Rok	25 µg/m ³ (faza I)	16
Ołów w pyłe zawieszonym PM10	Rok	0,5 µg/m ³	0,021
Arsen w pyłe zawieszonym PM10	Rok	6 ng/m ³	4,8
Kadm w pyłe zawieszonym PM10	Rok	5 ng/m ³	0,5
Nikiel w pyłe zawieszonym PM10	Rok	20 ng/m ³	4,3
Benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM10	Rok	1 ng/m ³	1

* poziom docelowy B(a)P w pyłe zwieszonym PM10 nie jest przekroczony, gdy wartości średnioroczne są niższe niż 1,5 ng/m³.

Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim. Raport wojewódzki za rok 2025” Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

W 2025 roku na stacji pomiarowej we Wschowie nie odnotowano przekroczeń wartości dopuszczalnych/docelowych badanych zanieczyszczeń.

Ocena jakości powietrza, ze względu na ochronę zdrowia ludzi, w 2025 roku w strefie lubuskiej, została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 2 Klasyfikacja strefy lubuskiej w 2025 roku dla poszczególnych zanieczyszczeń powietrza - kryterium ochrona zdrowia ludzi

Rodzaj zanieczyszczenia	Wynik klasyfikacji strefy lubuskiej
Dwutlenek siarki	A
Dwutlenek azotu	A
Tlenek węgla	A
Benzen	A

Rodzaj zanieczyszczenia	Wynik klasyfikacji strefy lubuskiej
Ozon	A – wg poziomu docelowego D2 – wg poziomu celu długoterminowego
Pył zawieszony PM10	A
Pył zawieszony PM2,5	A – faza I A1 – faza II
Ołów w pyłe PM10	A
Arsen w pyłe PM10	A
Kadm w pyłe PM10	A
Nikiel w pyłe PM10	A
Benzo(a)piren w pyłe PM10	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim – raport wojewódzki za rok 2025 – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

W 2025 roku strefa lubuska uzyskała klasę A. Natomiast w przypadku poziomu celu długoterminowego dla ozonu strefę lubuską zaliczono do klasy D2. Poziom celu długoterminowego dla ozonu nie dopuszcza żadnych dni ze stężeniami ozonu powyżej 120 µg/m³. Zmienność ozonu z roku na rok związana jest przede wszystkim z różnicami w warunkach pogodowych w sezonie ciepłym, kierunkiem napływu mas powietrza nad Polskę oraz stopniem ich zanieczyszczenia ozonem i substancjami stanowiącymi tzw. prekursorzy ozonu.

W 2025 roku dokonano również oceny ze względu na ochronę roślin. Ocena pod kątem ochrony roślin prowadzona jest wyłącznie dla strefy lubuskiej. Klasyfikację wykonano na podstawie wyników pomiarów prowadzonych na stacji Smolary Bytnickich. Jako metodę uzupełniającą na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza w województwie, wykorzystano metodę obiektywnego szacowania w oparciu o wyniki modelowania matematycznego.

Tabela 3 Klasyfikacja strefy lubuskiej w 2025 roku dla poszczególnych zanieczyszczeń - kryterium ochrony roślin

Rodzaj zanieczyszczenia	Wynik klasyfikacji strefy lubuskiej
Dwutlenek siarki	A
Tlenek azotu	A
Ozon (poziom docelowy)	A
Ozon (poziom celu długoterminowego)	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim – raport wojewódzki za rok 2025 – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

W efekcie oceny przeprowadzonej dla 2025 roku w zakresie dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu (poziom docelowy) strefę lubuską zaliczono do klasy A. W klasyfikacji dodatkowej w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego dla ozonu strefie przypisano klasę D2.

Dodatkowo przeprowadzono analizę lokalizacji obszarów na terenie strefy lubuskiej, w której występowały przekroczenia poziomu docelowego oraz celów długoterminowych dla substancji w powietrzu. Analiza została wykonana na podstawie matematycznego modelowania transportu i przemian substancji w powietrzu oraz metody obiektywnego szacowania opartej o wyniki matematycznego modelowania. Na tej podstawie wyznaczono, że:

- wszystkie gminy znajdowały się w obszarze przekroczeń dla poziomu celu długoterminowego dla ozonu (cel ochrony – ochrona zdrowia ludzi),
- wszystkie gminy znajdowały się w obszarze przekroczeń dla poziomu celu długoterminowego dla ozonu (cel ochrony – ochrona roślin).

6.5. Odnawialne źródła energii

Na terenie powiatu wschowskiego na koniec grudnia 2025 roku zlokalizowanych było 27 instalacji odnawialnych źródeł energii o mocy elektrycznej wynoszącej 56,919 MW, są to głównie instalacje fotowoltaiczne. Na niektórych budynkach użyteczności publicznej na terenie powiatu zamontowane są instalacje do pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych, głównie instalacje fotowoltaiczne oraz pompy ciepła.

6.6. Wpływ zmian klimatu na funkcjonowanie powiatu

Wyniki wieloletnich badań naukowych jednoznacznie wskazują, że zmiany klimatu stanowią realne zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów, w tym także dla Polski. Dlatego też skutki zmian klimatu stały się przedmiotem zainteresowania społeczności międzynarodowej oraz rządów, które od wielu lat rozważają istotną kwestię odpowiedniego dostosowania się do obecnych i przyszłych skutków tych zmian.

Krajowa polityka adaptacyjna opiera się na dokumencie pn. „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020). Opracowanie SPA 2020 wpisuje się w działania na rzecz osiągnięcia celu nadrzędnego Białej Księgi - Adaptacja do zmian klimatu: Europejskie ramy działania, COM (2009)147 oraz unijnej strategii adaptacji do zmian klimatu, jakim jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, w tym lepsze przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcja kosztów społecznoekonomicznych z tym związanych.

SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Wrażliwość tych sektorów została określona w oparciu o przyjęte dla SPA scenariusze zmian klimatu. Zaproponowano cele, kierunki działań oraz konkretne działania, które korespondują z dokumentami strategicznymi i jednocześnie stanowią ich niezbędne uzupełnienie w kontekście adaptacji.

Do podstawowych działań o charakterze horyzontalnym, tj. takich, które powinny być realizowane należą:

- edukacja społeczeństwa w zakresie spodziewanych zmian i ograniczenia ich skutków,
- monitoring zmian wrażliwości gospodarki i społeczeństwa oraz postępu we wdrażaniu strategii adaptacyjnej,
- planowanie przestrzenne na poziomie regionalnym i lokalnym z uwzględnieniem zmian klimatu i adaptacji,
- rozwój usług zdrowotnych ze szczególnym uwzględnieniem wrażliwości mieszkańców na występowanie fal upałów,
- ograniczenie skutków zagrożeń w rolnictwie, lasach i ekosystemach wynikających z pojawiania się inwazyjnych szkodników i chorób, a także uwzględnienie przystosowania gatunkowego lasów do oczekiwanego wzrostu temperatury w procesie zalesień,
- właściwe gospodarowanie na obszarach rolnych, chronionych (wsparcie technologiczne gospodarstw oraz doradztwo technologiczne uwzględniające aspekty dostosowania budownictwa i produkcji rolnej do zmieniających się warunków klimatycznych),
- modernizacja systemu energetycznego uwzględniająca zwiększone ryzyko występowania zjawisk ekstremalnych,
- uwzględnienie trendów klimatycznych i gospodarczych w procesie projektowania i budowy infrastruktury transportowej,
- uwzględnienie konieczności zapewnienia korytarzy wentylacyjnych w miastach w celu ograniczenia skutków rozwoju wyspy ciepła i wzrostu koncentracji zanieczyszczeń powietrza oraz zwiększania obszarów wodnych i zieleni w miastach.

Obok SPA 2020 dokumentem, który stanowi podstawę prowadzenia polityki w zakresie adaptacji do zmian klimatu jest „Polityka ekologiczna państwa 2030”. Adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych to jeden z kierunków interwencji wymienionych w tym dokumencie. Cel zakładanych działań to przeciwdziałanie miejskim wyspom ciepła, rozbudowa terenów zieleni oraz powszechniejsze retencjonowanie wody na terenach miast i wsi. „Polityka ekologiczna państwa 2030” przewiduje, że działania adaptacyjne będą polegały m.in.:

- na opracowaniu i wdrożeniu dokumentów strategicznych/planistycznych w zakresie gospodarowania wodami,
- wsparciu opracowania i wdrażania miejskich planów adaptacji do zmian klimatu,
- budowie niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji,
- renaturyzacji rzek i ich dolin,
- renaturyzacji mokradeł,
- rozwoju zielonej i niebieskiej infrastruktury,
- zarządzaniu wodami odpadowymi i roztopowymi na obszarach zurbanizowanych.

Zmiany klimatu zachodzące w strefie klimatu umiarkowanego przejawiają się przyspieszeniem wiosny i zmianami rozkładu temperatur latem. Wcześniej kwitną wiosenne kwiaty, przyspieszona jest pora godów płazów, ptaki zakładają gniazda o kilkanaście dni wcześniej. Także owady zapylające mogą rozmijać się z przyspieszoną porą kwitnienia „obsługiwanymi” roślin, co grozi brakiem owoców. Zauważalne jest przyspieszenie wegetacji wczesną wiosną, a następnie jej wcześniejsze zamieranie jesienią.

Zmiany klimatyczne wpływają i wpływać będą, na zasięg i rozmieszczenie gatunków, ich cykle rozrodcze, okresy wegetacji i interakcje ze środowiskiem. Jednakże różne gatunki i siedliska różnie reagują na zmiany klimatyczne – niektóre europejskie gatunki mogą na nich skorzystać, inne – mogą znacznie ucierpieć. Większość prognoz zmian klimatu opiera się o zmiany średnich wartości parametrów klimatycznych tj.: opady, temperatura, kierunek wiatru. Warto jednak zaznaczyć, że często zmiany w zasięgu, wielkości populacji, parametrach rozrodu, a w konsekwencji – całej bioróżnorodności, wynikają ze zmiany frekwencji i amplitudy zjawisk ekstremalnych, takich jak powodzie, wichury, ulew. Zjawiska ekstremalne (w warunkach Polski są to przede wszystkim powodzie) wpływające na parametry biologiczne populacji, a w konsekwencji na bioróżnorodność, mogą oddziaływać znacznie intensywniej niż przewiduje to większość współczesnych modeli (na terenie Polski dotychczas udokumentowano taki wpływ na lokalne populacje płazów i ptaków).

Działania zaplanowane w Programie nie będą wpływać negatywnie bezpośrednio na zmiany klimatyczne.

Zmiany klimatu mogą mieć negatywne skutki dla infrastruktury technicznej. Występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych np. huraganów, intensywnych burz może doprowadzić do zwiększenia ryzyka uszkodzenia np. napowietrznych linii przesyłowych. Ryzyko uszkodzenia linii przesyłowych rośnie wraz ze wzrostem częstotliwości takich ekstremalnych zjawisk pogodowych jak huragany czy intensywne burze. SPA 2020 akcentuje konieczność dostosowania systemu energetycznego do wahań zapotrzebowania zarówno na energię elektryczną, jak i ciepłą, m.in. poprzez wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii. W perspektywie długofalowej zakłada się silne powiązanie redukcji emisji z rozwojem energetyki odnawialnej w celu powiązania celów energetycznych i klimatycznych. Na terenie miasta powinny się zatem rozwijać odnawialne źródła energii oraz powinna zwiększać się efektywność energetyczna.

Wszystkie zadania w zakresie ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza będą miały bezpośrednie, pozytywne przełożenie na polepszenie jakości powietrza atmosferycznego, a także na klimat oraz dodatkowo pośredni, pozytywny wpływ na zdrowie ludzi.

6.7. Gospodarowanie wodami

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie opracowało II aktualizację planów gospodarowania wodami (IIaPGW) dla obszarów dorzeczy na terenie Polski. Powiat Wschowski leży w dorzeczu Odry i dla tego obszaru opracowano plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. – Dz. U. 2023 poz. 335). Zgodnie z tym rozporządzeniem Powiat Wschowski leży w zlewni 15 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych oraz w zlewni 3 jednolitych części wód powierzchniowych jeziornych. Charakterystyka poszczególnych JCWP została przedstawiona w tabeli nr 24 w rozdziale 3.5.1. Programu ochrony środowiska. Wszystkie z wyznaczonych na terenie powiatu JCWP są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Zaproponowano różne działania podstawowe i uzupełniające, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia zaplanowanych celów środowiskowych.

W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” ustanowiono również jednolite części wód podziemnych. Dla tych jednostek zostały sporządzone plany działań, służące osiągnięciu ustalonych dla nich celów środowiskowych. Zasoby wód podziemnych na obszarze powiatu znajdują się w granicy trzech jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), ich charakterystykę przedstawiono w tabeli nr 27 w rozdziale 3.5.6. Programu ochrony środowiska. JCWPd o numerze GW600078 jest zagrożona chemicznie nieosiągnięciem celów środowiskowych, natomiast GW600079 jest zagrożona ilościowo i chemicznie. Zaproponowano różne działania, które pomogą osiągnąć cele środowiskowe dla tej jednolitej części wód podziemnych.

Stan jednolitych części wód rzek

Wody powierzchniowe badane są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2025 poz. 960 ze zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2021 poz. 1576) i Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu

jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2021 poz. 1475).

Ostatnia ocena stanu jednolitych części wód rzek została wykonana w 2025 roku na podstawie danych z lat 2019-2024. Wszystkie jednolite części wód powierzchniowe rzeczne i jeziorne wyznaczone na terenie powiatu uzyskały zły stan wód. Szczegółowe wyniki badań zostały przedstawione w tabeli nr 25 w rozdziale 3.5.3. Programu ochrony środowiska.

Zagrożenie powodzią i suszą

Mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP) zostały sporządzone dla następujących rzek przepływających przez teren powiatu Odra, Barycz, Rów Polski, Obrzyca. Przed ewentualną powodzią mieszkańców powiatu chronią wały przeciwpowodziowe na rzekach: Odra, Barycz i Rów Polski o łącznej długości około 7,9 km.

Z mapy zagrożenia suszą wynika, że większa część powiatu wschowskiego jest silnie zagrożona suszą. Natomiast część gminy Sława jest słabo zagrożona suszą.

Jakość wód podziemnych

Na terenie powiatu wody podziemne były badane w 2022 roku (w latach 2023-2025 badań nie przeprowadzono) we Wschowie. Punkt ten były zlokalizowany w jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) o numerze PLGW600069. Głębokość do stropu warstwy wodonośnej wynosiła 55 m p.p.t.. Wody uzyskały III klasę czyli wody zadowalającej jakości.

6.8. Zagrożenie hałasem

Hałas komunikacyjny

W 2024 roku w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zostały wykonane pomiary hałasu drogowego na terenie powiatu wschowskiego. Pomiary krótkookresowe pozwoliły na wyznaczenie wskaźników hałasu L_{AeqD} i L_{AeqN} na odcinku drogi wojewódzkiej nr 318 Lubięcin – Radzyń. Pomiary wykonano w 3 punktach pomiarowych w odległości 10 m od ww. drogi wojewódzkiej w obrębie miejscowości:

- Punkt nr 1 (powiat wschowski), Radzyń, ul. Sławska/Sportowa, przeważający teren zabudowy jednorodzinnej,
- Punkt nr 2 (powiat nowosolski), Dąbrowno 1 A, teren zabudowy zagrodowej,
- Punkt nr 3 (powiat nowosolski), Chelmek 12 A, teren zabudowy jednorodzinnej.

Tabela 4 Wyniki pomiarów i ocena hałasu drogowego na obszarze odcinka drogi wojewódzkiej nr 318 Lubięcin – Radzyń w 2024 roku

Lokalizacja punktu	L_{AeqT} [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu [dB]	
	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
Radzyń, ul. Sławska / Sportowa	63,6	53,6	61,0	56,0	2,6	-
Dąbrowno, 1 A	57,1	50,0	65,0	56,0	-	-
Chelmek, 12 A	59,1	49,3	61,0	56,0	-	-

Źródło: „Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa lubuskiego w roku 2024” – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Uzyskane wyniki pomiarów krótkookresowych dla pory dnia wyrażonych wskaźnikiem L_{AeqD} wskazują na wystąpienie przekroczeń poziomu dopuszczalnego w m. Radzyń o 2,6 dB. W punktach pomiarowych zlokalizowanych na terenie powiatu nowosolskiego nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu.

W 2021 roku w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zostały wykonane pomiary krótkookresowe hałasu drogowego w m. Lubiatów (tereny mieszkaniowo-usługowe) i Lubogoszcz (tereny zabudowy zagrodowej) w gminie Sława. Uzyskane wyniki zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 5 Wyniki pomiarów krótkookresowych i ocena hałasu drogowego w 2021 roku w miejscowości Lubiatów i Lubogoszcz

Lokalizacja punktu	L _{AeqT} [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu [dB]	
	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
Droga wojewódzka nr 278, Lubiatów	60,8	55,5	65,0	56,0	-	-
Droga wojewódzka nr 278, Lubogoszcz	60,6	54,1	65,0	56,0	-	-

Źródło: „Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa lubuskiego w roku 2021” – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Uzyskane wyniki pomiarów krótkookresowych nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu.

W 2021 roku w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zostały wykonane również pomiary długookresowe w miejscowości Sława (tereny mieszkaniowo-usługowe). W oparciu o pomiary kilkudniowe, powtarzane trzy razy w roku (w porach: wiosennej, letniej i jesiennej), obliczone zostały długookresowe średnie poziomy dźwięku A:

- L_{DWN} - wyznaczone dla wszystkich dób z uwzględnieniem pory dnia (rozumiane jako przedział czasu od godz. 6.00 do godz. 18.00), pory wieczoru (rozumiane jako przedział czasu od godz. 18.00 do godz. 22.00) oraz pory nocy (rozumiane jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00),
- L_N - wyznaczone w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumiane jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00).

Uzyskane wyniki zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 6 Zestawienie wyników pomiarów długookresowych hałasu drogowego w 2021 roku w miejscowości Sława

Lokalizacja punktu	Obliczony poziom długookresowy [dB]		Wartość dopuszczalna [dB]		Wielkość przekroczenia [dB]	
	L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N
Droga wojewódzka nr 278, Sława	66,4	57,4	68,0	59,0	-	-

Źródło: „Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa lubuskiego w roku 2021” – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

W przypadku pomiarów długookresowych w 2021 roku nie stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych w Sławie.

Hałas przemysłowy

Na hałas przemysłowy mają wpływ wszystkie źródła hałasu znajdujące się na terenie zakładu przemysłowego, zarówno na otwartej przestrzeni – punktowe źródła hałasu, jak i w budynkach (hałach) – wtórne źródło hałasu. Punktowymi źródłami hałasu są m.in. czepnie powietrza, wentylatory, sprężarki, itp. usytuowane na zewnątrz budynków. Źródłami hałasu wtórnego są obiekty budowlane takie jak hale produkcyjne, w których hałas pochodzący od pracy maszyn i urządzeń emitowany jest do środowiska przez ściany, stropy, okna i drzwi. Źródłem hałasu są również prace dorywcze wykonywane poza budynkami produkcyjnymi takie jak cięcie, kucie oraz obsługa zakładów przez transport kołowy.

6.9. Pomiary pól elektromagnetycznych

Monitoring pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku prowadzony jest przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku wprowadzono nowe normy składowej elektrycznej pola, zgodne ze standardem europejskim oraz zaleceniami Międzynarodowej Komisji ds. Ochrony przed Promieniowaniem (ICNIRP) i Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Obecnie poziom dopuszczalny składowej elektrycznej pola w miejscach dostępnych dla ludności dla nowego zakresu częstotliwości objętych monitoringiem tj. od 80 MHz do 40 GHz wynosi 28 V/m.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 lutego 2020 r., w celu sprawdzenia dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku

wyznacza się wartość wskaźnika WME. WME oznacza wartość wskaźnikową poziomu emisji pól elektromagnetycznych dla miejsc dostępnych dla ludności dla składowej elektrycznej pola, która liczona jest na podstawie maksymalnej wartości chwilowej (EMAX), uzyskanej w trakcie pomiarów w sposób określony w cytowanym rozporządzeniu. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku uznaje się za dotrzymane w obszarze pomiarowym, gdy żadna z wartości wskaźnika WME nie przekracza wartości 1.

Monitoring pól elektromagnetycznych na terenie powiatu prowadzony był w latach 2023-2025. W poniższej tabeli przedstawiono uzyskane wyniki pomiarów.

Tabela 7 Wyniki pomiarów monitoringu pól elektromagnetycznych

Rok pomiaru	Lokalizacja punktu pomiarowego	Wynik pomiaru [V/m]	Wartość wskaźnika WMe
2025 rok	Wschowa, ul. Kolejowa	1,2	0,09
	Sława, ul. Wiejska	1,2	0,08
2024 rok	Wschowa, ul. Ogińskiego	2,2	0,1
	Szlichtyngowa, ul. Jana Pawła II	0,6	0,05
2023 rok	Wschowa, ul. Kolejowa	1,3	0,09
	Sława, ul. Wiejska	1,0	0,07

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

W latach 2023-2025 nie stwierdzono występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne mają bezpośredni i pośredni wpływ na klimat akustyczny. Bezpośrednie wpływy wynikają głównie z hałasu generowanego przez same urządzenia i ich komponenty, podczas gdy pośrednie wpływy są związane z użytkowaniem tych urządzeń oraz rozwojem infrastruktury potrzebnej do ich funkcjonowania. Pracująca napowietrzna linia elektroenergetyczna WN (wysokiego napięcia) prądu przemiennego stanowi liniowe źródło hałasu. Hałas generowany przez pracującą linię WN spowodowany jest mikrowyładowaniami elektrycznymi na powierzchni przewodów (na skutek ulotu). W rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112) zostały określone dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez linie elektroenergetyczne. Dopuszczalne poziomy hałasu nie powinny być przekraczane na terenach podległych ochronie przed hałasem.

6.10. Gospodarka wodno-ściekowa

Woda dla mieszkańców powiatu pobierana jest z wód podziemnych z 16 ujęć wody zlokalizowanych. Woda pobierana jest łącznie z 35 studni. Ujęcia mają ustanowioną strefę ochrony bezpośredniej (wyjątkiem jest ujęcie wody w m. Lubogoszcz). Natomiast ochroną pośrednią objęte jest ujęcie wody w Lubogoszczy.

Według danych z Głównego Urzędu Statystycznego w 2024 roku długość sieci wodociągowej na terenie powiatu wynosiła 400,9 km. Do sieci podłączonych było 35 069 mieszkańców, czyli z sieci wodociągowej korzystało 94,8% ogółu ludności powiatu. W miastach odsetek ten wynosił 97%, a na obszarach wiejskich – 92,6%.

Ogólne zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2024 roku wynosiło 2 330,7 tys. m³, największe było w gminie Wschowa, a najmniejsze w gminie Szlichtyngowa. Na cele przemysłowe zużycie wody wynosiło 579 tys. m³, a pozostałą ilość na eksploatację sieci wodociągowej czyli 1 751,7 tys. m³. Na przemysł przypada 24,8% ogólnego zużycia wody w powiecie.

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu w 2024 roku wynosiła 272,1 km. Do sieci podłączonych było 28 784 mieszkańców. Z sieci kanalizacyjnej korzystało 77,8% ogółu ludności powiatu. W miastach odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej wynosił 95%, a na obszarach wiejskich – 61,2%.

Transport ścieków na terenie powiatu odbywa się poprzez układ kanalizacji grawitacyjnej oraz ciśnieniowej, z wykorzystaniem przepompowni ścieków, które pompują ścieki do 4 oczyszczalni ścieków zlokalizowanych w poszczególnych gminach powiatu wschowskiego. Szczegółowa charakterystyka oczyszczalni ścieków została przedstawiona w tabeli nr 33 w rozdziale 3.6.3 Programu ochrony środowiska.

6.11. Gospodarka odpadami

Gminy z terenu powiatu wschowskiego należą do Związku Międzygminnego EKO PRZYSZŁOŚĆ z siedzibą przy ulicy Arciszewskiego 10 w Nowej Soli. Związek zajmuje się m.in. organizacją odbioru i zagospodarowaniem odpadów komunalnych na terenie związku w ramach rozstrzygniętego przetargu, jak również tworzeniem punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych tzw. PSZOK, sprawozdawczością w zakresie powierzonych zadań oraz kampanią edukacyjno-informacyjną.

Odpady komunalne na terenie powiatu powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, tj.: w obiektach użyteczności publicznej oraz infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, usługi). Odpady komunalne z terenów nieruchomości zamieszkałych odbierane są przez firmy wyłonione w przetargach, według ustalonego harmonogramu dostarczanych mieszkańcom. Natomiast odpady z nieruchomości niezamieszkałych odbierane są na podstawie podpisanych umów pomiędzy właścicielem nieruchomości a przedsiębiorstwem prowadzącym działalność w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, wpisanym do rejestru działalności regulowanej.

Na terenie poszczególnych gmin odbiór odpadów komunalnych odbywa się w dwóch systemach:

- workowym i pojemnikowym – dla budynków jednorodzinnych,
- pojemnikowym – dla budynków wielolokalowych.

Z nieruchomości odbierane są odpady niesegregowane (zmieszane) oraz selektywnie zebrane tj.: tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe, papier i tektura, szkło i odpady opakowaniowe ze szkła oraz odpady ulegające biodegradacji.

Zasady w zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych ustalane są przez poszczególne gminy w uchwalanych regulaminach utrzymania czystości i porządku na terenie danej gminy.

Dodatkowo mieszkańcy poszczególnych gmin mogą samodzielnie oddawać wybrane frakcje odpadów do Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), które funkcjonują w dwóch lokalizacjach w Sławie i we Wschowie.

Zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/851 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającą dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów, od 1 stycznia 2025 roku pojawiła się nowa (szósta) frakcja odpadów, którą należy zbierać selektywnie - tekstylia i odzież. Ministerstwo Klimatu i Środowiska pracuje nad nowymi przepisami. Do tego czasu mieszkańcy mogą przekazywać tekstylia i odzież do Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych w 2024 roku

Związek Międzygminny EKO-PRZYSZŁOŚĆ objął systemem odbierania odpadów komunalnych wszystkie nieruchomości zamieszkałe położone na terenie danej gminy. Natomiast właściciele nieruchomości niezamieszkałych (firmy i część instytucji), na których powstają odpady komunalne zobowiązani są do zawierania indywidualnych umów z przedsiębiorcą prowadzącym działalność w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych, wpisanym do rejestru działalności regulowanej.

W 2025 roku ilość odebranych odpadów (z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych) na terenie powiatu wynosiła 15 970,49 Mg, z czego 8 942,92 Mg stanowiły zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne, tj. 56% wszystkich wytworzonych odpadów.

W Punktach Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do których mieszkańcy mogą bezpłatnie przekazywać wyselekcjonowane frakcje odpadów, w 2025 roku łącznie zebrano 1 909,222 Mg odpadów komunalnych.

Osiągnięte przez gminy poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia, ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, przekazywanych do składowania w 2025 roku

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2025 poz. 733) gminy mają obowiązek osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 55% wagowo za rok 2025. Żadna gmina w 2025 roku nie osiągnęła wymaganego poziomu.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2025 poz. 733) gminy zobowiązane są do ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Dla 2025 roku nie ma wymaganego poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. 2017 poz. 2412) przedstawia wymagany

poziom do 16 lipca 2020 r, który wynosił do 35%. Żadna gmina w 2025 roku nie osiągnęła wymaganego poziomu.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2025 poz. 733) gminy zobowiązane są do osiągnięcia wymaganego poziomu składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych. W 2025 roku poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych nie mógł przekroczyć poziomu składowania w wysokości 30% wagowo. Żadna gmina w 2025 roku nie osiągnęła wymaganego poziomu.

Instalacje do zagospodarowania odpadów:

Na terenie powiatu wschowskiego funkcjonują następujące instalacje¹:

1. STENA RECYCLING Sp. z o.o. – instalacja PMR, instalacja do regranulacji LDPE, zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
2. FIRMA KOWALSKI Sławomir Kowalski – sortownia odpadów opakowaniowych, stacja demontażu pojazdów, strzebiarka, prasonożyce,
3. Promarol-Plus Sp. z o.o. – instalacja do termicznego przetwarzania odpadów, Instalacja do termicznego przekształcania odpadów niebezpiecznych o zdolności przetwarzania ponad 10 ton na dobę.

Na terenie powiatu zlokalizowane są również nieczynne (nie przyjmują odpadów) składowiska odpadów: Składowisko odpadów komunalnych w Dryżynie oraz Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Tylewiczach.

Odpady zawierające azbest

W związku z dużą szkodliwością wyrobów zawierających azbest został opracowany „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” (przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 roku, zmieniony uchwałą z dnia 15 marca 2010 roku), w którym przewiduje się usunięcie wszystkich wyrobów zawierających azbest do końca 2032 roku.

W celu realizacji zapisów krajowego programu usuwania azbestu na szczeblu powiatowym i gminnym zostały opracowane programy usuwania azbestu:

- „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Powiatu Wschowskiego na lata 2011 – 2032” przyjęty uchwałą nr XI/63/2011 Rady Powiatu Wschowskiego z dnia 28 września 2011 r.,
- „Program usuwania azbestu dla Gminy Sława na lata 2011-2023” przyjęty uchwałą nr XIV/103/11 Rada Miejska w Sławie dnia 27 października 2011 r. wraz ze zmianą uchwałą nr XV/117/11 z dnia 24 listopada 2011 r.,
- „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wschowa” przyjęty uchwałą nr XXXVII/347/18 Rady Miejskiej we Wschowie z dnia 25 stycznia 2018 roku,
- „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Szlichtyngowa na lata 2015-2032” przyjęty uchwałą nr X/58/15 Rady Miejskiej w Szlichtyngowej z dnia 9 października 2015 r.

Według danych zawartych w bazie azbestowej² na terenie powiatu do unieszkodliwienia pozostało 4 096,248 Mg wyrobów zawierających azbest, z czego do osób fizycznych należy 3 636,494 Mg, tj. 89% wszystkich wyrobów azbestowych. Najwięcej wyrobów azbestowych do usunięcia pozostało na terenie gminy Wschowa, a najmniej na terenie gminy Szlichtyngowa.

W latach 2023-2025 usunięto łącznie z terenu powiatu 201,25 Mg wyrobów zawierających azbest. Łącznie wydano ponad 156,5 tys. zł.

6.12. Zagrożenia poważnymi awariami

Zasadnicze ryzyko wystąpienia awarii przemysłowych w głównej mierze spowodowane jest obecnością zakładów dużego ryzyka (ZDR) oraz zakładów zwiększonego ryzyka (ZZR). Według danych z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze na terenie powiatu wschowskiego nie funkcjonują zakłady zaliczające się do kategorii zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych

¹ Wg danych z „Planu gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego na lata 2024-2028 wraz z planem inwestycyjnym”

² www.bazaazbestowa.gov.pl – wg. stanu na dzień 3.07.2026 r.

7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Głównym założeniem „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wschowskiego na lata 2027-2032 z perspektywą do 2036” jest poprawa stanu środowiska na terenie powiatu. Należy zaznaczyć, iż odstępianie od wdrażania zapisów projektu przedmiotowego programu będzie oznaczać odstępianie od obowiązku realizacji strategicznych celów ochrony środowiska ustanowionych na poziomie unijnym, krajowym i regionalnym. Biorąc pod uwagę cel w jakim jest sporządzany i realizowany projekt programu (kompleksowa ochrona poszczególnych komponentów środowiska), należy uznać, iż środkami zapobiegającymi negatywnemu oddziaływaniu na środowisko są w rzeczywistości rozwiązania (zadania) zaproponowane do realizacji w projekcie.

Do podstawowych i najważniejszych potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji zadań wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wschowskiego na lata 2027-2032 z perspektywą do 2036” należy zaliczyć:

- Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, w efekcie pogorszenie jakości powietrza,
- Zwiększenie presji gospodarczej na środowisko, w efekcie pogorszenie stan zasobów przyrodniczych, zmniejszenie obszarów leśnych, pogorszenie jakości gleb, wód powierzchniowych i podziemnych,
- Niszczenie i zaśmiecanie obszarów objętych ochroną prawną oraz obszarów leśnych,
- Utrata bioróżnorodności i degradacja ekosystemów,
- Wzrost negatywnego oddziaływania hałasu, w efekcie pogorszenie warunków akustycznych,
- Wzrost natężenie promieniowania elektromagnetycznego w środowisku, w efekcie narażenie zdrowia ludzi i negatywnego wpływu na zwierzęta,
- Pogłębianie się zmian klimatu – występowanie coraz częstszych ekstremalnych zjawisk pogodowych,
- Wzrost zasięgu i skutków suszy,
- Wzrost częstotliwości powodzi i zwiększanie się ich zasięgu,
- Utrzymanie się złego stanu wód powierzchniowych rzecznych,
- Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych, w efekcie pogorszenie lub utrzymanie się ich złego stanu,
- Zanieczyszczenie gleb doprowadzające do ich degradacji i spadku produktywności rolnictwa,
- Powstawanie „dzikich wysypisk” odpadów, w efekcie zanieczyszczenie gleb i wód,
- Niewłaściwe postępowanie z odpadami – brak segregacji odpadów, spalanie odpadów w piecach,
- Wzrastające ilość odpadów które będą wymagać odpowiedniego zagospodarowania.
- Zwiększenie ryzyka wystąpienia poważnej awarii.

W przypadku rezygnacji z realizacji Programu może nastąpić pogorszenie wszystkich elementów środowiska i pogorszenie jakości życia mieszkańców powiatu. Negatywne oddziaływania mogą się z czasem nasilać, a zanieczyszczenie środowiska wzrastać. W związku z tym skutkiem braku realizacji Programu może być pogorszenie się stanu środowiska.

8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Programu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody

Na podstawie analizy stanu środowiska na terenie powiatu wschowskiego wyodrębniono najważniejsze problemy środowiskowe, które wymagają podjęcia działań naprawczych, są to:

1. Jakość powietrza – do najważniejszych problemów należy zaliczyć emisję zanieczyszczeń z licznych indywidualnych źródeł ciepła opalanych paliwami stałymi oraz spalaniem odpadów w paleniskach domowych. Wpływa to na pogorszenie jakości powietrza w sezonie grzewczym.
2. Zły stan wód powierzchniowych – z badań wykonanych przez GIOŚ w latach 2019-2024 wynika, że wszystkie jednolite części wód powierzchniowych rzecznych i jeziornych na terenie powiatu osiągnęły zły stan. Dodatkowo jakość wód powierzchniowych nie odpowiada zakładanym celom środowiskowym (ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych dla poszczególnych JCWP).
3. Silne zagrożenie suszą na większości obszaru powiatu – na podstawie opracowanego planu przeciwdziałania skutkom suszy wynika, że większość obszaru powiatu jest zagrożona suszą w stopniu silnym a częściowo w stopniu słabym.

4. Zagrożenie powodziowe – część powiatu objęta jest opracowanymi mapami zagrożenia i ryzyka powodziowego dla rzek przepływających przez powiat: Odra, Barycz, Rów Polski, Obrzyca. W wyniku zmian klimatu ryzyko wystąpienia powodzi lub podtopień wzrasta.
5. Pogarszające się warunki klimatu akustycznego – przez teren powiatu przebiegają fragmenty dróg krajowych i dróg wojewódzkich, po których w ciągu doby przejeżdża bardzo duża liczba pojazdów, w tym pojazdów ciężarowych, które generują hałas. W porównaniu do pomiarów z 2020/2021 roku ruch zwiększył się o 10%. Na podstawie prowadzonych pomiarów hałasu komunikacyjnego, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, odnotowano przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu w porze dnia w miejscowości Radzyń wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 318 Lubięcin – Radzyń.
6. Niedostateczny stopień skanalizowania obszarów wiejskich – według danych z GUS w 2024 roku stopień skanalizowania obszarów wiejskich wynosił 31,2%. Generuje to konieczność korzystania przez pozostałych mieszkańców ze zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków. Rozwiązania te nie są korzystne dla środowiska w przypadku niewłaściwego ich eksploataowania. Może dojść do zanieczyszczenia ściekami gleb i wód podziemnych.

9. Identyfikacja i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko

Głównym celem realizacji zadań określonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wschowskiego na lata 2027-2032 z perspektywą do 2036” jest poprawa stanu środowiska oraz ograniczenie zanieczyszczeń. Wdrożenie przewidzianych działań nie powinno powodować uciążliwości środowiskowych, a ich realizacja ma na celu bezpośrednie lub pośrednie minimalizowanie negatywnego wpływu na środowisko oraz jego ochronę.

Ewentualne niekorzystne oddziaływania związane z realizacją Programu mogą dotyczyć zaplanowanych zadań inwestycyjnych i będą występować przede wszystkim na etapie realizacji (budowy) zadania. Warto zaznaczyć, że część tych inwestycji wymaga uzyskania decyzji środowiskowej, w ramach której może zostać przeprowadzona procedura oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. W takim przypadku szczegółowo analizowane będą skutki poszczególnych rozwiązań technologicznych i lokalizacyjnych w odniesieniu do różnych komponentów środowiska.

Działania określone w Programie są spójne z celami wyznaczonymi w strategicznych dokumentach krajowych, wojewódzkich i regionalnych. Zgodność celów oraz kierunków działań Programu z innymi dokumentami na poziomie województwa i kraju została wykazana w poprzednich rozdziałach.

W ramach niniejszej Prognozy dokonano oceny wpływu zaplanowanych działań na poszczególne elementy środowiska, zgodnie z metodologią stosowaną przy opracowywaniu prognoz oddziaływania na środowisko. Analiza obejmowała zarówno pozytywne, jak i negatywne skutki planowanych przedsięwzięć. Przy ocenie uwzględniono czasowy charakter oddziaływań – krótkoterminowy, średnioterminowy, długoterminowy, stały oraz chwilowy. Ponadto uwzględniono możliwość występowania oddziaływań pośrednich, bezpośrednich, wtórnych oraz skumulowanych.

Ocena została dokonana na podstawie symulacji i przewidywanych skutków realizacji konkretnych działań na poszczególne elementy tj.: obszary Natura 2000, różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta i rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki oraz dobra materialne.

Ocena oddziaływania na środowisko na etapie sporządzania niniejszej Prognozy jest utrudniona ponieważ nie znane są szczegółowe rozwiązania projektowe i techniczne danego przedsięwzięcia. W większości przypadków nie ma podanej szczegółowej lokalizacji danego działania (numer działki geodezyjnej). W związku z tym w Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Trudno jest jednoznacznie określić czy zaplanowane zadania mogą kwalifikować się jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie lub znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839 ze zm.). Do takich zadań mogą należeć: budowa dróg na terenie powiatu, budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, instalacje do oczyszczania ścieków. Dla tych inwestycji może być konieczne przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko na zasadach ustalonych w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2026 poz. 670).

W poniższej tabeli w sposób ogólny przeanalizowano oddziaływanie na środowisko zadań w ramach poszczególnych obszarów interwencji zaplanowanych w Programie ochrony środowiska. Natomiast pod tabelą zamieszczono szczegółową charakterystykę poszczególnych działań inwestycyjnych zaplanowanych na terenie powiatu wschowskiego.

Tabela 8 Analiza przewidywanych oddziaływań na środowisko zaplanowanych zadań w Programie ochrony środowiska dla Powiatu Wschowskiego na lata 2027-2032 z perspektywą do 2036

Lp.	Obszar interwencji – grupy zaplanowanych działań	Analizowany element środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza • Termomodernizacje, wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej, • Wymiana oświetlenia na energooszczędne, • Czyszczenie dróg, • Rozbudowa sieci gazowej.	Natura 2000	Neutralne	Działania będą prowadzone na terenach zurbanizowanych, wzdłuż istniejących odcinków dróg lub w budynkach, poza obszarami Natura 2000
		Różnorodność biologiczna	Neutralne	Działania będą prowadzone na terenach zurbanizowanych, bioróżnorodność nie zostanie zaburzona
		Ludzie	Pozytywne	Poprawa zdrowia ludzi na skutek zmniejszenia emisji zanieczyszczeń występujących w powietrzu. Poprawa komfortu życia mieszkańców
			Negatywne	Uciążliwość akustyczna i unoszenie się pyłów z terenów budowy tylko na etapie realizacji zadania
		Zwierzęta	Pozytywne	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza w sposób pośredni będzie pozytywne na zdrowie zwierząt
			Negatywne	W przypadku termomodernizacji może dojść do zniszczenia miejsc bytowania gatunków zwierząt tj. jerzyk (<i>Apus apus</i>), puszczyk (<i>Falco tinnunculus</i>) i wróbel (<i>Passer domesticus</i>) oraz nietoperze. Powądrzenie wykopów pod sieć gazową lub ciepłowniczą może spowodować zniszczenie miejsc bytowania drobnych zwierząt. Źle zaprojektowane oświetlenie LED może powodować zanieczyszczenie światłem, co wpływa na jakość nocnego nieba, ekosystemy, może zaburzać naturalny rytm zwierząt nocnych.
		Rośliny	Pozytywne	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza wpłynie pośrednio pozytywnie na środowisko życia roślin
			Negatywne	Na etapie realizacji inwestycji może dojść do zniszczenia siedlisk roślin w wyniku prowadzonych wykopów pod sieć gazową lub ciepłowniczą
		Woda	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Powietrze	Pozytywne	Poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, zmniejszenie wykorzystywania paliw stałych, które emitują znaczne ilości szkodliwych zanieczyszczeń
		Powierzchnia ziemi	Negatywne	Naruszenie powierzchni ziemi w miejscu prowadzonej inwestycji, wykopy, przeciski
		Klimat	Pozytywne	Ograniczanie lub spowolnienie zachodzących zmian w klimacie
		Zasoby naturalne	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Zabytki	Neutralne	Na obiektach zabytkowych prace należy prowadzić pod nadzorem konserwatora zabytków

Lp.	Obszar interwencji – grupy zaplanowanych działań	Analizowany element środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
		Dobra materialne	Pozytywne	Wartość nieruchomości oraz ich estetyka wzrosną w wyniku przeprowadzonych prac.
2.	Ochrona klimatu i jakości powietrza Montaż instalacji fotowoltaicznych i pomp ciepła na obiektach użyteczności publicznej wraz z magazynami energii/ciepła	Natura 2000	Neutralne	Działania prowadzone będą na istniejących budynkach, na terenach zurbanizowanych poza obszarem Natura 2000
		Różnorodność biologiczna	Neutralne	Działania będą prowadzone na terenach zurbanizowanych. Różnorodność biologiczna nie zostanie naruszona
		Ludzie	Pozytywne	Poprawa jakości powietrza na skutek zmniejszenia emisji zanieczyszczeń powietrza
		Zwierzęta	Negatywne	Instalacje fotowoltaiczne mogą powodować powstawanie „efektu tafla wody”. Problem odbicia może dotyczyć owadów składających jaja w wodzie (np. jętki, widelnice), które również mogą traktować panele jako obiekty wodne i składać na nich jaja, co w efekcie może oznaczać znaczny spadek sukcesu rozrodczego owadów, a to wpłynie na różnorodność biologiczną. Może również dojść do niszczenia siedlisk gniazdujących tam ptaków (np. jerzyki, jaskółki, wróble, kopciuszki).
		Rośliny	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Woda	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Powietrze	Pozytywne	Poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, zmniejszenie wykorzystywania paliw stałych, które emitują znaczne ilości szkodliwych zanieczyszczeń
		Powierzchnia ziemi	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Klimat	Pozytywne	Ograniczanie lub spowolnienie zachodzących zmian w klimacie na skutek ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza
		Zasoby naturalne	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Zabytki	Neutralne	Na obiektach zabytkowych prace należy prowadzić pod nadzorem konserwatora zabytków
		Dobra materialne	Pozytywne	Wzrost wartości materialnych obiektów
3.	Ochrona klimatu i jakości powietrza Rozwój sieci ścieżek i dróg pieszo-rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Natura 2000	Neutralne	Ścieżki rowerowe będą wykonywane prawdopodobnie wzdłuż istniejących dróg, z tego względu nie będą one wpływały na tereny sąsiednie, w tym na obszary Natura 2000
		Różnorodność biologiczna	Neutralne /Negatywne	Na etapie realizacji inwestycji może dojść do niszczenia siedlisk zwierząt, roślin czy grzybów. Prace budowlane mogą powodować hałas, który będzie płoszyć zwierzęta, głównie ptaki. Na etapie funkcjonowania inwestycja nie będzie mieć wpływu na bioróżnorodność.

Lp.	Obszar interwencji – grupy zaplanowanych działań	Analizowany element środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
		Ludzie	Pozytywne	Poprawa zdrowia ludzi na skutek zmniejszenia emisji zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych. Poprawa komfortu życia mieszkańców, poprawa bezpieczeństwa pieszych
			Negatywne	Uciążliwość akustyczna i unoszenie się pyłów z terenów budowy tylko na etapie realizacji zadania
		Zwierzęta	Negatywne	Na etapie realizacji inwestycji może dojść do płoszenia zwierząt oraz zniszczenia ich miejsc bytowania. Może dojść do niszczenia miejsc żerowania, siedlisk lęgowych i miejsc odpoczynków ptaków i płazów, w tym gatunków objętych ochroną prawną
		Rośliny	Negatywne	Na etapie realizacji inwestycji może dojść do zniszczenia siedlisk roślin w wyniku prowadzonych prac budowlanych
		Woda	Negatywne	Na etapie realizacji inwestycji może dojść do zanieczyszczenia wód płynami eksploatacyjnymi z maszyn budowlanych
		Powietrze	Negatywne	Podczas budowy drogi może wystąpić problem z nadmiernym zapyleniem oraz emisją spalin do atmosfery pochodzących z maszyn budowlanych
		Powierzchnia ziemi	Negatywne	Naruszenie powierzchni ziemi w miejscu prowadzonej inwestycji, wykopy, nasypy, usuwanie wierzchniej warstwy ziemi, wyrównywanie terenu
		Klimat	Pozytywne	Ograniczanie lub spowolnienie zachodzących zmian w klimacie na skutek ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza
		Zasoby naturalne	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Zabytki	Neutralne	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający zabytkom
		Dobra materialne	Neutralne	Realizacja inwestycji nie będzie zagrożeniem dla dóbr materialnych
4.	Zagrożenia hałasem Rozwój infrastruktury drogowej - budowa, rozbudowa, modernizacja dróg, mostów, chodników	Natura 2000	Neutralne	Zaplanowane inwestycje będą wykonywane po istniejącym śladzie drogi, z tego względu nie będzie ona wpływała na tereny sąsiednie, w tym na obszary Natura 2000
		Różnorodność biologiczna	Neutralne	Realizacja inwestycji nie wpłynie na zmniejszenie bioróżnorodności
		Ludzie	Pozytywne	Poprawa zdrowia ludzi na skutek zmniejszenia emisji zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych, poprawa warunków akustycznych na skutek upłynnienia ruchu. Poprawa komfortu życia mieszkańców, poprawa bezpieczeństwa pieszych
			Negatywne	Uciążliwość akustyczna i unoszenie się pyłów z terenów budowy tylko na etapie realizacji zadania

Lp.	Obszar interwencji – grupy zaplanowanych działań	Analizowany element środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
		Zwierzęta	Negatywne	Na etapie realizacji inwestycji może dojść do płoszenia zwierząt oraz zniszczenia ich miejsc bytowania. Na etapie eksploatacji może dojść do śmierci zwierząt próbujących przekroczyć drogę. Hałas generowany przez pojazdy może być uciążliwy dla zwierząt. Może dojść do niszczenia miejsc żerowania, siedlisk lęgowych i miejsc odpoczynków ptaków i płazów, w tym gatunków objętych ochroną prawną
		Rośliny	Negatywne	Na etapie realizacji inwestycji może dojść do zniszczenia siedlisk roślin w wyniku prowadzonych prac budowlanych
		Woda	Negatywne	Na etapie realizacji i eksploatacji inwestycji może dojść do zanieczyszczenia wód płynami eksploatacyjnymi z pojazdów. Przy budowie/przebudowie mostów może dojść do zmętnienia wody, erozji dna i brzegów, odkładania osadów w innych miejscach, lokalnego pogorszenia jakości wody w skutek prowadzonych prac
		Powietrze	Negatywne	Podczas budowy drogi może wystąpić problem z nadmiernym zapyleniem oraz emisją spalin do atmosfery pochodzących z maszyn budowlanych. Na etapie eksploatacji również będzie emisja spalin z poruszających się pojazdów
		Powierzchnia ziemi	Negatywne	Naruszenie powierzchni ziemi w miejscu prowadzonej inwestycji - wykopy, nasypy, przeciski, usuwanie wierzchniej warstwy ziemi, wyrównywanie terenu
		Klimat	Negatywne	W sposób pośredni wpłynie na klimat, ponieważ poruszające się pojazdy emitują zanieczyszczenia, które mogą wpływać na zmiany klimatu
		Zasoby naturalne	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Zabytki	Neutralne	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający zabytkom
		Dobra materialne	Neutralne	Realizacja inwestycji nie będzie zagrożeniem dla dóbr materialnych
5.	Zagrożenia hałasem Stosowanie zabezpieczeń akustycznych oraz stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających hałas	Natura 2000	Neutralne	Zaplanowane inwestycje będą wykonywane na istniejących drogach, z tego względu nie będzie ona wpływała na tereny sąsiednie, w tym na obszary Natura 2000
		Różnorodność biologiczna	Neutralne	Realizacja inwestycji nie wpłynie na zmniejszenie bioróżnorodności
		Ludzie	Pozytywne	Ograniczenie emisji hałasu w wyniku spowolnienia ruchu pojazdów, zmniejszenie przekroczeń dopuszczalnych norm

Lp.	Obszar interwencji – grupy zaplanowanych działań	Analizowany element środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
				hałasu, a tym samym zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywne wartości hałasu. Poprawa jakości zdrowia, bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców
		Zwierzęta	Pozytywne	Zmniejszenie uciążliwości akustycznej dla zwierząt
		Rośliny	Pozytywne	Wprowadzanie zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg jako dodatkowe siedliska roślin
		Woda	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Powietrze	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Powierzchnia ziemi	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Klimat	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Zasoby naturalne	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Zabytki	Pozytywne	Zmniejszenie oddziaływania wibracji z poruszających się pojazdów
		Dobra materialne	Neutralne	Realizacja inwestycji nie będzie zagrożeniem dla dóbr materialnych
6.	Gospodarowanie wodami • Utrzymanie i modernizacja urządzeń wodnych na terenie powiatu, • Utrzymanie rzek i cieków, budowli hydrotechnicznych i wałów przeciwpowodziowych	Natura 2000	Pozytywne	Prace nie będą oddziaływać na obszary Natura 2000, ponieważ będą miały charakter utrzymaniowy (nie inwestycyjny). Prace będą prowadzone na istniejących budowlach hydrotechnicznych i istniejących urządzeniach wodnych
		Różnorodność biologiczna	Pozytywne	Prace nie będą powodować kurczenia się bioróżnorodności na danym terenie
		Ludzie	Pozytywne	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców w szczególności w miejscach narażonych na powódzie i podtopienia
		Zwierzęta	Negatywne	Utrata schronienia i miejsc do rozmnażania dla fauny wodnej i naziemnej na etapie realizacji inwestycji
		Rośliny	Negatywne	Wykaszanie roślinności z dna oraz brzegów bezpośrednio oddziałuje na usuwaną roślinność
		Woda	Negatywne	Prowadzone prace mogą spowodować zmiany warunków jej oświetlenia oraz temperatury i natlenienie wód. Wzruszenie osadów dennych, zmętnienie wody i uruchomienie zgromadzonych w osadach biogenów
		Powietrze	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska

Lp.	Obszar interwencji – grupy zaplanowanych działań	Analizowany element środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
		Powierzchnia ziemi	Negatywne	Zmiana struktury gleby (kompaktacja) brzegów w wyniku przejścia maszyn i urządzeń. Zmiana charakteru koryta w przypadku pogłębiania
		Klimat	Pozytywne	Poprawa mikroklimatu, zwiększenie wilgotności powietrza, obniżenie temperatury powietrza
		Zasoby naturalne	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Zabytki	Neutralne	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający zabytkom
		Dobra materialne	Neutralne	Realizacja inwestycji nie będzie zagrożeniem dla dóbr materialnych
7.	Gospodarka wodno-ściekowa - Budowa / rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej, - Budowa / modernizacja oczyszczalni ścieków - Budowa / rozbudowa sieci wodociągowej - Budowa / modernizacja ujęć wody i stacji uzdatniania wody - Budowa, modernizacja sieci kanalizacji deszczowej, systemów zagospodarowania wód opadowych	Natura 2000	Neutralne	Inwestycje będą prowadzone na terenach zurbanizowanych, najczęściej wzdułz istniejących dróg i nie wypłynie to na obszary Natura 2000
		Różnorodność biologiczna	Neutralne	Działania będą prowadzone na terenach zurbanizowanych, bioróżnorodność nie zostanie zaburzona
		Ludzie	Pozytywne	Poprawa jakości wód, możliwość podłączenia nowych odbiorców do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, oczyszczanie ścieków które nie będą powodować ryzyka zanieczyszczenia wody pitnej
			Negatywne	W fazie realizacji pogorszenie klimatu akustycznego i zwiększone pylenie z miejsca prowadzonych prac
		Zwierzęta	Pozytywne	Ograniczenie ilości ścieków odprowadzanych bezpośrednio do ziemi i wód gruntowych a to zmniejsza ryzyko epidemiologiczne zwłaszcza zwierząt hodowlanych
		Rośliny	Pozytywne	Zmniejszenie ilości odprowadzanych zanieczyszczeń bezpośrednio do ziemi i wód co będzie sprzyać rozwojowi roślin
			Negatywne	Na etapie realizacji inwestycji może dojść do zniszczenia siedlisk roślin w wyniku prowadzonych prac budowlanych (oddziaływanie krótkoterminowe).
		Woda	Pozytywne	Ograniczenie ilości ścieków przedostających się do wód gruntowych i powierzchniowych. Poprawa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Przyspieszenie osiągnięcia przez jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych celów środowiskowych
		Powietrze	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Powierzchnia ziemi	Negatywne	Naruszenie powierzchni ziemi w wyniku prowadzonych wykopów, przecisków (oddziaływanie krótkoterminowe)
		Klimat	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska

Lp.	Obszar interwencji – grupy zaplanowanych działań	Analizowany element środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
		Zasoby naturalne	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Zabytki	Neutralne	Na obiektach zabytkowych prace należy prowadzić pod nadzorem konserwatora zabytków
		Dobra materialne	Pozytywne	Wzrost wartości materialnych, poprawa estetyki obiektu
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów - Budowa nowych Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych i rozbudowa lub modernizacja istniejących - Budowa / modernizacja instalacji do zagospodarowania odpadów	Natura 2000	Neutralne	Prace będą prowadzone na obszarach zurbanizowanych, poza obszarami Natura 2000
		Różnorodność biologiczna	Neutralne	Inwestycje będą prowadzone na obszarach zurbanizowanych i nie będą miały wpływu na bioróżnorodność
		Ludzie	Pozytywne	Zmniejszenie zalegających odpadów, poprawa warunków i komfortu życia
			Negatywne	W fazie realizacji pogorszenie klimatu akustycznego i zwiększone pylenie z miejsca prowadzonych prac
		Zwierzęta	Pozytywne	Zmniejszenie ilości odpadów, którymi mogą zatruć się zwierzęta
		Rośliny	Pozytywne	Zmniejszenie ilości odpadów, które muszą być składowane, przywracanie siedlisk dla roślin
		Woda	Pozytywne	Zmniejszenie oddziaływania odpadów na jakość wód, zmniejszenie odcieków ze składowanych odpadów
		Powietrze	Pozytywne	Poprawa jakości powietrza, zmniejszenie ulatniających się odorów
		Powierzchnia ziemi	Negatywne	Naruszenie powierzchni ziemi w wyniku prowadzonych prac budowlanych (oddziaływanie krótkoterminowe)
		Klimat	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Zasoby naturalne	Pozytywne	Zmniejszenie zanieczyszczenia gleb w wyniku odpowiedniego zagospodarowania odpadów (oddziaływanie pośrednie)
		Zabytki	Neutralne	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający zabytkom
		Dobra materialne	Neutralne	Realizacja inwestycji nie będzie zagrożeniem dla dóbr materialnych
9.	Zasoby przyrodnicze - Ochrona istniejących form ochrony przyrody oraz prace pielęgnacyjne i ochronne z tym związane, - Utrzymanie i tworzenie terenów zielonych przy budynkach użyteczności publicznej, - Zwiększanie udziału zieleni na terenie powiatu oraz rozwój infrastruktury turystycznej, - Działania z zakresu ochrony lasu oraz ochrony bioróżnorodności	Natura 2000	Neutralne	Prace będą realizowane poza obszarami Natura 2000
		Różnorodność biologiczna	Pozytywne	Zwiększenie różnorodności biologicznej poprzez zasiedlanie terenów zielonych przez nowe rośliny i zwierzęta
		Ludzie	Pozytywne	Poprawa warunków życia, powstawanie miejsc do odpoczynku i rekreacji, poprawa zdrowia w wyniku poprawy jakości powietrza
		Zwierzęta	Pozytywne	Zwiększenie miejsc bytowania i żerowania dla różnych zwierząt
		Rośliny	Pozytywne	Zwiększenie liczebności siedlisk
		Woda	Pozytywne	Zwiększenie retencji wodnej poprzez wprowadzanie nowych nasadzeń
		Powietrze	Pozytywne	Poprawa jakości powietrza poprzez pochłanianie zanieczyszczeń przez rośliny

Lp.	Obszar interwencji – grupy zaplanowanych działań	Analizowany element środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
		Powierzchnia ziemi	Pozytywne	Zadrzewienia przeciwdziałają erozji gleb, chronią przed erozją wietrzną
		Klimat	Pozytywne	Roślinność poprawia mikroklimat, zwiększa wilgotność powietrza, obniża temperaturę powietrza, spowalnia wiatry co prowadzi do redukcji efektu miejskiej wyspy ciepła
		Zasoby naturalne	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Zabytki	Neutralne	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający zabytkom
		Dobra materialne	Pozytywne	Poprawa estetyki, wzrost wartości materialnej
10.	Zagrożenia poważnymi awariami - Doposażanie w niezbędny sprzęt oraz poprawa i modernizacja infrastruktury Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej we Wschowie, - Wsparcie finansowe Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczych Straży Pożarnych	Natura 2000	Neutralne	Prace będą prowadzone na obszarach zurbanizowanych, poza obszarami Natura 2000
		Różnorodność biologiczna	Neutralne	Inwestycje będą prowadzone na obszarach zurbanizowanych i nie będą miały wpływu na bioróżnorodność
		Ludzie	Pozytywne	Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców, poprawa warunków i komfortu życia
			Negatywne	W fazie realizacji pogorszenie klimatu akustycznego i zwiększone pylenie z miejsca prowadzonych prac
		Zwierzęta	Negatywne	Na etapie realizacji inwestycji może dojść do zniszczenia siedlisk roślin w wyniku prowadzonych prac budowlanych (oddziaływanie krótkoterminowe).
		Rośliny	Negatywne	Na etapie realizacji inwestycji może dojść do zniszczenia siedlisk roślin w wyniku prowadzonych prac budowlanych
		Woda	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Powietrze	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Powierzchnia ziemi	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Klimat	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Zasoby naturalne	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Zabytki	Pozytywne	Zmniejszenie oddziaływania wibracji z poruszających się pojazdów
		Dobra materialne	Neutralne	Realizacja inwestycji nie będzie zagrożeniem dla dóbr materialnych
11.	Adaptacja do zmian klimatu	Natura 2000	Pozytywne	Poprawa retencyjności obszarów Natura 2000, zwiększenie dostępności wody

Lp.	Obszar interwencji – grupy zaplanowanych działań	Analizowany element środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
	- Wzmacnianie poziomu adaptacji powiatu do zmian klimatu poprzez rozwijanie systemu retencji i efektywne gospodarowanie wodami - Odtwarzanie naturalnej retencji wodnej oraz budowa i rozwój błękitnej infrastruktury (m.in.: zatrzymywanie wód opadowych, renaturyzacja cieków i terenów podmokłych) - Rozwój zielonej infrastruktury i zwiększanie powierzchni biologicznie czynnych (m.in.: parki kieszonkowe, zielone przystani, zielone dachy i ściany budynków publicznych, rewitalizacja parków i skwerów, tworzenie stref cienia, wymiana betonowych nawierzchni na przepuszczalne)	Różnorodność biologiczna	Pozytywne	Odtwarzanie mokradeł, terenów podmokłych zwiększy różnorodność biologiczną na danym terenie. Zachowanie ciągłości ekologicznej oraz wzbogacanie funkcjonalne i kompozycyjne publicznych terenów zielonych
		Ludzie	Pozytywne	Poprawa warunków życia
		Zwierzęta	Pozytywne	Zwiększenie liczby gatunków zwierząt, zwiększenie dostępności pożywienia
			Negatywne	Na etapie prowadzonych prac może dojść do niszczenia miejsc żerowania, siedlisk lęgowych i miejsc odpoczynków ptaków i płazów, w tym gatunków chronionych
		Rośliny	Pozytywne	Zwiększenie dostępności wody, zwiększenie liczby siedlisk, możliwość rozwoju roślin torfowiskowych
		Woda	Pozytywne	Zwiększenie dostępności wody, zmniejszenie skutków suszy
		Powietrze	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Powierzchnia ziemi	Pozytywne	Na etapie realizacji mogą wystąpić negatywne oddziaływania w wyniku prowadzonych prac (oddziaływanie krótkoterminowe). Zwiększenie dostępności wody w glebie
		Klimat	Pozytywne	Poprawa mikroklimatu, zwiększenie wilgotności powietrza
		Zasoby naturalne	Neutralne	Brak korelacji pomiędzy działaniem a tym komponentem środowiska
		Zabytki	Neutralne	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający zabytkom
		Dobra materialne	Neutralne	Realizacja inwestycji nie będzie zagrożeniem dla dóbr materialnych
12.	Pozostałe działania nieinwestycyjne: - Organizowanie przewozów autobusowych i kolejowych, - Wydawanie decyzji, pozwoleń, koncesji, - Dotacje dla mieszkańców, - Odpowiednie zapisy w zakresie ochrony środowiska wprowadzane do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, - Edukacja ekologiczna mieszkańców, - Kontrole przestrzegania przepisów ochrony środowiska, w tym kontrole gospodarstw domowych, - Monitoring środowiska.	Natura 2000	Pozytywne	Ochrona obszarów Natura 2000 (siedlisk i gatunków chronionych) w wyniku wydawania stosownych decyzji i pozwoleń
		Różnorodność biologiczna	Pozytywne	Zwiększanie różnorodności biologicznej w wyniku wydawania decyzji i przestrzegania przepisów ochrony środowiska
		Ludzie	Pozytywne	Poprawa zdrowia i jakości życia mieszkańców w wyniku wydawania decyzji, pozwoleń, prowadzenia monitoringu środowiska i prowadzonych kontroli. Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców
		Zwierzęta	Pozytywne	Ochrona gatunków zwierząt w wyniku przestrzegania przepisów ochrony środowiska
		Rośliny	Pozytywne	Ochrona gatunków roślin w wyniku przestrzegania przepisów ochrony środowiska
		Woda	Pozytywne	Poprawa jakości wód, osiągnięcie celów środowiskowych dla JCWP w wyniku przestrzegania przepisów ochrony środowiska, prowadzonych kontroli i monitoringu środowiska

Lp.	Obszar interwencji – grupy zaplanowanych działań	Analizowany element środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
		Powietrze	Pozytywne	Poprawa jakości powietrza w wyniku wydawanych stosownych decyzji i pozwoleń oraz kontroli przestrzegania ich zapisów
		Powierzchnia ziemi	Pozytywne	Ochrona gleb przed degradacją poprzez wydawanie odpowiednich decyzji i pozwoleń
		Klimat	Pozytywne	Poprawa klimatu w wyniku przestrzegania przepisów ochrony środowiska
		Zasoby naturalne	Pozytywne	Ochrona zasobów naturalnych poprzez wydawanie stosownych koncesji i decyzji
		Zabytki	Pozytywne	Ochrona obiektów zabytkowych w wyniku przestrzegania przepisów ochrony środowiska
		Dobra materialne	Pozytywne	Poprawa dóbr materialnych w wyniku przestrzegania przepisów ochrony środowiska

9.1. Podsumowanie analizy potencjalnego oddziaływania na środowisko zadań ujętych w Programie ochrony środowiska

W Programie ochrony środowiska zaplanowano kilka inwestycji, dla których znana jest dokładna lokalizacja. W związku z tym możliwa jest prawidłowa ocena oddziaływania oparta o dokładne rozpoznanie elementów środowiska. Oto te inwestycje oraz ich oddziaływanie na środowisko:

- 1) Przebudowa dróg powiatowych w zakresie budowy dróg rowerowych oraz ciągów pieszo – rowerowych:
 - nr 1005F na odcinku Wschowa – Osowa Sień - granica województwa;
 - nr 1011F na odcinku Wschowa - Konradowo - granica gminy;
 - nr 1012F, na odcinku Nowa Wieś - Osowa Sień;
 - nr 1004F, na odcinku Wschowa- Siedlnica.

Planowane inwestycje zlokalizowane są poza obszarami prawnie chronionymi oraz poza obszarami Natura 2000. Planowane ścieżki będą przebiegać głównie przez tereny rolnicze. Wzdłuż dróg powiatowych rosną pojedyncze drzewa i krzewy. Inwestycja realizowana będzie głównie w granicach istniejącego pasa drogowego lub terenów bezpośrednio przyległych do drogi. Realizacja inwestycji będzie wiązała się z czasowym przekształceniem powierzchni ziemi podczas prowadzenia prac budowlanych, w tym wykonania korytowania oraz robót ziemnych. Oddziaływanie to będzie miało charakter lokalny i krótkotrwały.

Po zakończeniu prac teren zostanie uporządkowany oraz częściowo obsiany mieszankami traw. Ze względu na liniowy charakter przedsięwzięcia oraz jego lokalizację wzdłuż istniejącej drogi powiatowej nie przewiduje się istotnego negatywnego wpływu na krajobraz.

Na etapie realizacji inwestycji wystąpi czasowy wzrost poziomu hałasu związany z pracą sprzętu budowlanego oraz transportem materiałów. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe, odwracalne i ograniczone do pory dziennej.

Na etapie eksploatacji droga rowerowa nie będzie źródłem ponadnormatywnego hałasu. Przedsięwzięcie może przyczynić się do ograniczenia wykorzystania transportu samochodowego na krótkich dystansach, a tym samym pośrednio wpłynąć korzystnie na klimat akustyczny.

W trakcie realizacji inwestycji mogą wystąpić okresowe emisje pyłów i spalin pochodzące z maszyn budowlanych oraz środków transportu. Oddziaływania te będą miały charakter krótkotrwały i lokalny.

Na etapie eksploatacji przedsięwzięcie nie będzie powodować emisji zanieczyszczeń do powietrza. Rozwój infrastruktury rowerowej może przyczynić się do zwiększenia udziału transportu niezmotywowanego, co wpłynie pozytywnie na jakość powietrza.

Planowana inwestycja nie będzie źródłem istotnych zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych. Wody opadowe z nawierzchni drogi rowerowej będą odprowadzane powierzchniowo na tereny biologicznie czynne lub do istniejącego systemu odwodnienia.

Podczas realizacji robót należy stosować sprawny technicznie sprzęt budowlany oraz odpowiednio zabezpieczać substancje ropopochodne w celu ograniczenia ryzyka awaryjnego zanieczyszczenia gruntu i wód.

Wzdłuż planowanej inwestycji występują pojedyncze drzewa i krzewy. Realizacja przedsięwzięcia może wiązać się z koniecznością usunięcia części roślinności kolidującej z inwestycją. Zakres wycinki powinien zostać ograniczony do niezbędnego minimum.

Ze względu na lokalizację inwestycji poza obszarami chronionymi oraz jej skalę nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na siedliska przyrodnicze, gatunki roślin i zwierząt ani integralność obszarów Natura 2000.

Realizacja inwestycji może powodować czasowe utrudnienia komunikacyjne oraz krótkotrwałe uciążliwości dla mieszkańców związane z hałasem i zapyleniem. Po zakończeniu inwestycji przewiduje się pozytywny wpływ przedsięwzięcia na bezpieczeństwo ruchu drogowego, rozwój komunikacji rowerowej, poprawę warunków życia mieszkańców, zwiększenie atrakcyjności terenów sąsiednich oraz promocję aktywnego i ekologicznego transportu.

Nie przewiduje się oddziaływania na zasoby naturalne, ponieważ droga nie przebiega przez złoża kopalin. Inwestycja nie będzie zagrożeniem dla zabytków ani dóbr materialnych.

- 2) Budowa drogi rowerowej / pieszo-rowerowych w ciągu drogi powiatowej na odcinku - w granicach drogi powiatowej nr 1013F, na odcinku Łysiny – Lgiń

Odcinek drogi Łysiny – Lgiń przebiega przez tereny prawnie chronione tj. Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierze Sławsko-Przemęckie oraz częściowo Przemęcki Park Krajobrazowy. Dodatkowo na tym obszarze został wyznaczony obszar Natura 2000 Pojezierze Sławskie. Teren wzdłuż planowanej inwestycji to głównie tereny leśne oraz w niewielkim stopniu tereny rolnicze. Planowana inwestycja

będzie przebiegać wzdłuż istniejącej już drogi dlatego oddziaływanie na środowisko będzie głównie uciążliwe dla środowiska na etapie realizacji inwestycji.

Realizacja inwestycji będzie wiązała się z czasowym przekształceniem powierzchni ziemi podczas prowadzenia prac budowlanych, w tym wykonania korytowania oraz robót ziemnych. Oddziaływanie to będzie miało charakter lokalny i krótkotrwały.

Realizacja przedsięwzięcia może wiązać się z koniecznością usunięcia części roślinności kolidującej z inwestycją (drzewa i krzewy). Zakres wycinki powinien zostać ograniczony do niezbędnego minimum. Do innych potencjalnych oddziaływań, które będą odczuwalne na etapie realizacji inwestycji to: okresowy wzrost emisji hałasu i drgań związany z pracą sprzętu budowlanego, emisja spalin oraz pyłów pochodzących z maszyn budowlanych i transportu materiałów, okresowe utrudnienia w ruchu drogowym. Etap realizacji będzie uciążliwy dla zwierząt, które będą płoszone przez hałas. Niszczone będą siedliska roślin i miejsca bytowania zwierząt.

Na etapie eksploatacji inwestycja będzie oddziaływać na środowisko przede wszystkim pozytywnie. Najważniejsze korzyści obejmują:

- poprawę bezpieczeństwa ruchu rowerowego poprzez oddzielenie rowerzystów od ruchu samochodowego,
- wzrost atrakcyjności transportu rowerowego jako alternatywy dla samochodu,
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza i gazów cieplarnianych wskutek częściowego przeniesienia podróży z transportu samochodowego na rowerowy,
- zmniejszenie hałasu komunikacyjnego w skali lokalnej,
- rozwój zrównoważonej mobilności oraz turystyki rowerowej,
- poprawę dostępności terenów rekreacyjnych, w szczególności miejscowości Lgiń i okolic jezior.

3) Rozbudowa drogi powiatowej 1011F podlegająca na budowie drogi rowerowej od miejscowości Lipinki do miejscowości Krążkowo

Inwestycja przebiega przez obszar chronionego krajobrazu Pojezierze Sławsko-Przemęckie. Wzdłuż istniejącej drogi rosną pojedyncze drzewa i krzewy, a w najbliższej okolicy są pola uprawne oraz niewielki fragment leśny. Oddziaływania na środowisko będą zbliżone do tych, które zostały opisane powyżej. Negatywne skutki będą odczuwalne na etapie realizacji inwestycji i będą wynikać z przygotowania terenu pod inwestycję czyli usunięcie wierzchniej warstwy ziemi, usunięcie drzew lub krzewów. Spowoduje to zniszczenie lokalnych siedlisk roślin oraz miejsc bytowania zwierząt. Emitowany hałas pochodzący z maszyn budowlanych będzie płoszyć zwierzęta. Wystąpią lokalne utrudnienia w ruchu drogowym. Na etapie funkcjonowania drogi rowerowej będą głównie oddziaływania pozytywne, które zostały przedstawione w pkt. 2.

4) Przebudowa drogi powiatowej nr 1010F od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1009F do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1011F

Jest to fragment drogi pomiędzy miejscowością Gola a Konradowo. Inwestycja będzie polegać na przebudowie istniejącej już drogi, będzie przebiegać po obecnym jej śladzie. W najbliższym sąsiedztwie drogi występują użytki rolne oraz przydrożne drzewa i krzewy. Planowana inwestycja nie będzie oddziaływać na obszary Natura 2000 i inne obszary objęte ochroną prawną, ponieważ nie jest zlokalizowana na tych obszarach. Na etapie realizacji tej inwestycji możliwa jest wycinka drzew i krzewów rosnących wzdłuż drogi oraz usunięcie wierzchniej warstwy ziemi. Może to spowodować niszczenie miejsc lęgowych i bytowania zwierząt, niszczenie siedlisk roślin. Obszar poddany zmianom będzie ograniczony do minimum w związku z tym nie przewiduje się zmniejszenia różnorodności biologicznej na tym terenie. Na etapie funkcjonowania drogi oddziaływanie na ludzi będzie na zbliżonym poziomie jak obecnie lub może zostać obniżony poziom hałasu w przypadku zastosowania nawierzchni SMA redukującej hałas. Na etapie funkcjonowania inwestycji może dochodzić do kolizji i śmierci zwierząt na skutek próby przekraczania dróg przez zwierzęta. Emitowany hałas z pojazdów będzie płoszyć zwierzęta. Oddziaływania te mogą być większe, jeżeli zwiększy się ruch pojazdów korzystających z tej drogi. W przypadku realizacji inwestycji w miejscach występowania rowów i cieków wodnych, może dojść do zanieczyszczenia wód wyciekami płynów eksploatacyjnych z pojazdów. Inwestycja w sposób pośredni może wpłynąć na lokalny klimat na skutek emisji zanieczyszczeń do powietrza przez pojazdy – lokalne pogorszenie jakości powietrza. Nie przewiduje się oddziaływania na zasoby naturalne, ponieważ droga nie przebiega przez złoża kopalin. Inwestycja nie będzie zagrożeniem dla zabytków ani dóbr materialnych.

5) Przebudowa drogi powiatowej nr 3703F w ciągu ulic Ogrodowej i Kolonia w Sławie

Planowana inwestycja zlokalizowana jest w obszarze Natura 2000 Pojezierze Sławskie. Inwestycja będzie realizowana na istniejącym odcinku drogi. Teren inwestycji zlokalizowany jest na obszarze zurbanizowanym.

Na etapie realizacji inwestycji wystąpi czasowe przekształcenie powierzchni ziemi związane z prowadzeniem robót ziemnych oraz wykonaniem nowych nawierzchni drogowych.

Oddziaływanie to będzie miało charakter lokalny i krótkotrwały. Po zakończeniu robót teren zostanie uporządkowany i zagospodarowany zgodnie z dokumentacją projektową.

Ze względu na realizację przedsięwzięcia w obrębie istniejącego układu komunikacyjnego nie przewiduje się istotnego negatywnego wpływu na krajobraz. Inwestycja będzie stanowić kontynuację obecnej funkcji terenu.

W trakcie realizacji inwestycji wystąpi okresowy wzrost poziomu hałasu związany z pracą maszyn budowlanych oraz transportem materiałów.

Oddziaływanie to będzie miało charakter krótkotrwały i ograniczony do czasu prowadzenia robót. Prace budowlane prowadzone będą głównie w porze dziennej.

Na etapie eksploatacji przebudowane skrzyżowanie może powodować lokalne oddziaływanie akustyczne związane z ruchem pojazdów. Jednocześnie poprawa płynności ruchu może przyczynić się do ograniczenia hałasu wynikającego z częstego zatrzymywania i ruszania pojazdów.

Ze względu na skalę przedsięwzięcia nie przewiduje się wystąpienia ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego.

Na etapie realizacji inwestycji mogą wystąpić krótkotrwałe emisje pyłów oraz spalin pochodzących z maszyn budowlanych i środków transportu.

Oddziaływanie to będzie lokalne i ustąpi po zakończeniu prac budowlanych.

Na etapie eksploatacji inwestycja nie będzie stanowić nowego znaczącego źródła emisji zanieczyszczeń. Poprawa organizacji ruchu oraz zwiększenie płynności przejazdu może przyczynić się do ograniczenia emisji spalin i pyłów komunikacyjnych.

6) Przebudowa drogi 1005F od skrzyżowania typu rondo z DK 12 we Wschowie w kierunku Zbarzewa do granicy z Powiatem Leszczyńskim o łącznej długości ok. 5560m

Inwestycja będzie polegać na przebudowie istniejącej już drogi, będzie przebiegać po obecnym jej śladzie. W najbliższym sąsiedztwie drogi występują użytki rolne oraz przydrożne drzewa i krzewy. Planowana inwestycja nie będzie oddziaływać na obszary Natura 2000 i inne obszary objęte ochroną prawną ponieważ nie jest zlokalizowana na tych obszarach. Na etapie realizacji tej inwestycji możliwa jest wycinka drzew i krzewów rosnących wzdłuż drogi oraz usunięcie wierzchniej warstwy ziemi. Może to spowodować niszczenie miejsc lęgowych i bytowania zwierząt, niszczenie siedlisk roślin. Obszar poddany zmianom będzie ograniczony do minimum w związku z tym nie przewiduje się zmniejszenia różnorodności biologicznej na tym terenie. Na etapie funkcjonowania drogi oddziaływanie na ludzi będzie na zbliżonym poziomie jak obecnie lub może zostać obniżony poziom hałasu w przypadku zastosowania nawierzchni SMA redukującej hałas. Na etapie funkcjonowania inwestycji może dochodzić do kolizji i śmierci zwierząt na skutek próby przekraczania dróg przez zwierzęta. Emitowany hałas z pojazdów będzie płoszyć zwierzęta. Oddziaływania te mogą być większe jeżeli zwiększy się ruch pojazdów korzystających z tej drogi. W przypadku realizacji inwestycji w miejscach występowania rowów i cieków wodnych, może dojść do zanieczyszczenia wód wyciekami płynów eksploatacyjnych z pojazdów. Inwestycja w sposób pośredni może wpłynąć na lokalny klimat na skutek emisji zanieczyszczeń do powietrza przez pojazdy – lokalne pogorszenie jakości powietrza. Nie przewiduje się oddziaływania na zasoby naturalne ponieważ droga nie przebiega przez złoża kopalin. Inwestycja nie będzie zagrożeniem dla zabytków ani dóbr materialnych.

7) Zaprojektowanie i budowa obwodnicy miejscowości Wschowa i Dębowa Łęka w ciągu drogi krajowej nr 12

Planowana inwestycja obejmuje obszar od drogi krajowej nr 12 w rejonie miejscowości Dębowa Łęka, do drogi krajowej nr 12 ul. Kazimierza Wielkiego we Wschowie, przecinając swym biegiem drogę wojewódzką nr 305 oraz drogi gminne i lokalne. Teren obecnie zagospodarowany jest pod nielicznie występujące drogi krajowe, gminne oraz lokalne z przeważającą ilością terenów zielonych w postaci pól, łąk oraz skupisk drzew. W sąsiedztwie planowanej inwestycji występują głównie tereny zielone w postaci pól, łąk oraz skupisk leśnych. Nielicznie występuje także zabudowa usługowo – rekreacyjna oraz pojedyncze budynki mieszkalne (jedno- i wielorodzinne).

Na etapie budowy nastąpi emisja hałasu związana z pracą maszyn i urządzeń budowlanych oraz pojazdów budowy. Poziom natężenia dźwięku w miejscu prowadzenia prac waha się pomiędzy 80 a 120 dB. Oddziaływanie akustyczne w fazie budowy będzie miało charakter okresowy i zakończy się po oddaniu drogi do użytkowania. Zdecydowana większość przebiegu każdego z wariantów przebiega w

znaczej odległości od terenów mieszkaniowych. Obwodnica w zdecydowanej większości swojego przebiegu omija tereny chronione akustycznie.

Na etapie realizacji inwestycji podstawowym źródłem emisji substancji zanieczyszczających powietrze będzie praca urządzeń i maszyn budowlanych. Ponadto podczas prac rozbiórkowych emitowane będą zanieczyszczenia pyłowe powstające podczas rozbierania nawierzchni drogowych i innych elementów budowlanych. Powietrze zanieczyszczają mogą również pyły unoszące się z podłoża w trakcie pracy urządzeń budowlanych i ruchu pojazdów na budowie. Emisja substancji do powietrza występująca w fazie realizacji przedsięwzięcia będzie wprowadzana do środowiska w sposób nieorganizowany, a czas jej wprowadzania będzie ograniczony do czasu prowadzenia prac budowlanych. Oddziaływanie występujące na etapie realizacji przedsięwzięcia będzie miało charakter lokalny i przejściowy, ograniczony do miejsca prowadzenia prac i jego bezpośredniego otoczenia. Na etapie eksploatacji inwestycji emisje substancji generowane będą w wyniku spalania paliw w silnikach poruszających się pojazdów. Praca maszyn, urządzeń i pojazdów budowlanych może powodować niewielkie zagrożenie dla środowiska poprzez wprowadzanie zanieczyszczeń do wód powierzchniowych bądź gruntu, następnie wód podziemnych. Na obecnym etapie nie jest możliwe dokładne wskazanie ilości potencjalnych zanieczyszczeń środowiska wodno-gruntowego. Przy odpowiednim postępowaniu z odpadami zagrożenie to nie wystąpi. Teren inwestycji w większości zlokalizowany jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP 306 Wschowa oraz w granicach strefy pośredniej ochrony zbiornika. Lokalizacja zapleczy budowy, baz budowlanych, transportowych i parków maszynowych na obszarze GZWP nr 306 powinna być realizowana pod warunkiem zastosowania skutecznego zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego. Realizacja inwestycji będzie związana z usunięciem warstw humusowych oraz słabonośnych, przemieszczaniem dużych mas ziemnych, a także z budową nasypów oraz wykonywaniem wykopów. W wyniku realizacji inwestycji zostanie ograniczone użytkowanie terenów gruntów rolnych oraz tereny ogródków przydomowych. Nastąpi ubytek warstwy gleby urodzajnej przeznaczonej do produkcji roślinnej. Realizacja inwestycji będzie również wymagała wycinki drzew i krzewów. Wody opadowe i roztopowe pochodzące z dróg zawierają różne zanieczyszczenia, z których kilka jest specyficznie związanych z ruchem drogowym. Do wskaźników tych należą: ekstrakt eterowy i substancje ropopochodne pochodzące ze splukiwania z jezdni resztek olejów i smarów oraz wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA). Wody roztopowe zawierają ponadto duże ilości chlorków sodu oraz czasami wapnia (w zależności od składu środków używanych do usuwania zimowej śliskości jezdni). Zakłada się, że dzięki odpowiednio dobranym w ramach przedmiotowej inwestycji drogowej środkom technicznym jakość podczyszczonych wód opadowych i roztopowych odprowadzanych do odbiorników, będzie spełniała obowiązujące w tym zakresie wymagania. Wpływ inwestycji na jednolite części wód powierzchniowych oraz na jednolite części wód podziemnych na etapie eksploatacji będzie obejmować odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do cieków. Przed odpływem wód opadowych do odbiorników, zaprojektowano urządzenia do podczyszczania wód opadowych w postaci rowów trawiastych, zbiorników retencyjnych oraz piaskowników, osadników i separatorów. Powyższe rozwiązania umożliwią znaczne ograniczenie zagrożenia w warunkach normalnej eksploatacji drogi. Planowana inwestycja przecina kilka cieków powierzchniowych, dlatego też przewiduje się wykonywanie prac hydrotechnicznych. Konieczność i sposób wykonania prac zostanie uzgodniony z administratorem cieku na etapie pozwolenia wodnoprawnego. Umocnienie wylotu nie będzie miało istotnego znaczenia dla wskaźników określających warunki hydromorfologiczne JCWP.

Z uwagi na realizację inwestycji w częściowo nowo projektowanym korytarzu drogowym oraz budowę obiekty inżynierskiego, nastąpi trwałe wyłączenie gruntów z dotychczasowej formy użytkowania oraz wydobyć znacznej części urobku. W liniach rozgraniczających, znajdują się tereny zadrzewień i zakrzaczeń, które stanowią obszary cenne z punktu widzenia ochrony środowiska naturalnego. Realizacja inwestycji będzie związana z usunięciem warstw humusowych oraz słabonośnych, przemieszczaniem dużych mas ziemnych, a także z budową nasypów oraz wykonywaniem wykopów. W wyniku przekształcenia powierzchni ziemi, spowodowanej koniecznością wykonania wykopów i nasypów pod projektowaną konstrukcją drogi, nastąpią czasowe zakłócenia ustalonego spływu wód opadowych i gruntowych, a także zmiany w naturalnym drenażu terenu oraz w poziomie lustra wód gruntowych. Konsekwencją zakłócenia stosunków wodnych oraz przekształceniem powierzchni terenu może być wzrost erozji gleb, do czego przyczyni się również usunięcie szaty roślinnej z terenu inwestycji. Przy prawidłowym zaprojektowaniu drogi, nie przewiduje się jej negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi na etapie eksploatacji. Mogą nastąpić oddziaływania na glebę w postaci zanieczyszczeń, jakie powstają podczas poruszania się samochodów po drogach i są to zanieczyszczenia mające charakter liniowy, typowy dla dróg. Do zanieczyszczeń tych należą zanieczyszczenia metalami ciężkimi, substancjami ropopochodnymi oraz pyłami. W okresie zimowym, kiedy wymagane jest zachowanie przejeźdźności drogi i usuwanie śliskości, potencjalne skażenie gleby

związane będzie z wykorzystywanymi do tego celu środkami i substancjami chemicznymi. Powyższe zanieczyszczenia będą akumulowane w glebie, a ich ilość będzie zwiększać się w czasie.

Etap realizacji niesie ryzyko niekorzystnego oddziaływania na zwierzęta o charakterze utraty potencjalnych miejsc bytowania i rozrodu, w tym terenów lęgowych ptaków. Hałas emitowany podczas realizacji będzie niekorzystnie wpływał na lokalne lęgowe populacje ptaków. W kolizji z przebiegiem każdego z wariantów znajdują się tereny stanowiące miejsca bytowania płazów oraz ich szlaki migracji. Zagrożenie stanowią będą szczególnie prace realizowane w sezonie aktywności płazów. Oddziaływanie to będzie mieć charakter czasowy i ustanie po zakończeniu prac realizacyjnych. Jako podstawowe działanie minimalizujące niekorzystne oddziaływanie inwestycji na lokalne populacje zwierząt wskazuje się na dostosowanie terminów prowadzenia prac do okresu aktywności zwierząt i zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń terenu budowy podczas prowadzenia. Należy to zrealizować poprzez tymczasowe ogrodzenia oraz zapewnienie możliwości opuszczenia przez małe zwierzęta realizowanych wykopów.

Z uwagi na znaczną odległość projektowanej inwestycji od parków narodowych, parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody, obszarów chronionego krajobrazu, obszarów sieci Natura 2000, zespołów przyrodniczo – krajobrazowych, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych oraz pomników przyrody, jej realizacja i eksploatacja nie będzie powodowała oddziaływania na ww. formy ochrony przyrody.

Budowa projektowanej inwestycji wiązać się będzie z trwałym przekształceniem obecnie istniejącego krajobrazu w wyniku zmiany ukształtowania terenu oraz wprowadzenia do niego nowych elementów infrastruktury drogowej.

Głównymi czynnikami oddziałującymi na ludzi w trakcie realizacji przedmiotowej inwestycji będzie emisja hałasu, emisja zanieczyszczeń do powietrza, utrudnienia komunikacyjne, zajęcie terenów. Nie przewiduje się wystąpienia ponadnormowych emisji hałasu w rejonie projektowanego układu drogowego po zastosowaniu działań minimalizujących. Niewątpliwie pozytywne oddziaływanie na ludzi, związane będzie z poprawą bezpieczeństwa lokalnej sieci drogowej, zwłaszcza w bezpośrednim otoczeniu terenów zabudowanych. Wpłynie to także na zmniejszenie emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza, co bezpośrednio przełoży się na poprawę komfortu życia i zdrowia mieszkańców miasta.³

Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000

Kilka z planowanych inwestycji będzie zlokalizowanych na obszarze Natura 2000 Pojezierze Sławskie. Obszar ten ma ustanowiony plan zadań ochronnych. Ustalenia zawarte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wschowskiego na lata 2027-2032 z perspektywą do 2036” są zgodne z planem zadań ochronnych dla tego obszaru Natura 2000.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2026, poz. 13 ze zm.) zabrania się podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Plany zadań ochronnych zawierają m.in. identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony; określone działania konieczne do podjęcia w celu utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony chronionych siedlisk i gatunków ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za realizację tych działań oraz wskazania do zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Dla obszarów Natura 2000 wyznaczonych na terenie powiatu wschowskiego główne zagrożenia jakie mogą potencjalnie wynikać z realizacji zadań zaplanowanych w Programie ochrony środowiska to:

- Intensyfikacja turystyki nad jeziorami powodująca płoszenie ptaków,
- Turystyka i rekreacja powodująca płoszenie ptaków,

³ Na podstawie opracowanego „Raportu o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia pn. Budowa obwodnicy miejscowości Wschowa i Dębowa Łęka w ciągu drogi krajowej nr 12”. – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział Zielona Góra.

W przypadku prowadzenia prac znajdujących się na obszarze Natura 2000 zakres prowadzonych prac należy dostosować do wymagań poszczególnych siedlisk na danym obszarze. Aby zgodnie z prawem wykonać prace utrzymaniowe, trzeba mieć pewność, że nie spowodują one znaczącego negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000 z punktu widzenia celów jego ochrony. Jeżeli istnieją co do tego wątpliwości, konieczna jest ocena oddziaływania na obszar Natura 2000 w celu ich rozwiązania.

Ustalenia Programu i zaplanowane w nim działania nie będą miały wpływu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000. Zaplanowane działania nie ingerują bezpośrednio w siedliska chronione, nie powodują fragmentacji siedlisk ani barier migracyjnych, nie wpływają na integralność obszaru ani możliwość osiągnięcia jego celów ochrony. Zgodnie z zasadą „braku znaczącego oddziaływania” przedsięwzięcia nie będą negatywnie wpływać na gatunki i siedliska będące przedmiotem ochrony.

Oddziaływanie na obszary objęte ochroną prawną

Na terenie powiatu ustanowiono park krajobrazowy, obszar chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne, zespół przyrodniczo-krajobrazowy oraz pomniki przyrody.

Dla poszczególnych form ochrony przyrody określono stosowne zakazy, które należy przestrzegać przy realizacji zadań zaplanowanych w Programie ochrony środowiska.

W Programie ochrony środowiska dla Powiatu Wschowskiego nie zaplanowano działań i inwestycji, które byłyby zlokalizowane na użytkach ekologicznych, zespołach przyrodniczo-krajobrazowych. W związku z tym nie przewiduje się oddziaływania na te obszary. W przypadku jeden kilku inwestycji będą one realizowane na obszarze chronionego krajobrazu lub parku krajobrazowego. Jednak inwestycje będą realizowane na istniejących odcinkach drogi dlatego nie będą mieć one negatywnego wpływu na te formy ochrony przyrody.

Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Na etapie realizacji ustaleń projektu Programu należy przestrzegać przepisów dotyczących ochrony gatunkowej w stosunku do dziko występujących gatunków roślin, grzybów, zwierząt objętych ochroną gatunkową na podstawie:

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2022 poz. 2380),

ustawodawca określił zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2063 poz. 13) katalog zakazów. Może nastąpić sytuacja, że przeprowadzenie planowanych czynności będzie mogło być zrealizowane dopiero po uzyskaniu stosownego odstąpienia od generalnej reguły, jaką jest ochrona gatunkowa.

Przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację pod kątem występowania chronionych gatunków płazów i gadów. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków płazów i gadów termin i sposób wykonania prac należy dostosować do okresów ich migracji i rozrodu.

Realizacja zawartych w Programie zadań wpłynie pośrednio, neutralnie i długoterminowo pozytywnie na różnorodność gatunków żyjących na terenie objętym działaniami.

Wśród potencjalnych zagrożeń związanych z realizacją zadań Programu ochrony środowiska wymienić można zajęcie terenu pod inwestycję, jak również prace związane z budową, w tym składowanie materiałów budowlanych, wykorzystanie ciężkich maszyn budowę dróg dojazdowych. Jednocześnie trzeba mieć na uwadze, że działania tego typu są krótkoterminowe i odwracalne.

Na terenie powiatu wyznaczone dwa korytarze ekologiczne, które stanowią obszary przyrody, takie jak lasy, łąki czy doliny rzeczne, które łączą rozproszone siedliska i umożliwiają zwierzętom, roślinom oraz grzybom swobodne przemieszczanie się między nimi. Głównym zagrożeniem dla spójności korytarzy ekologicznych mogą być inwestycje liniowe, które powodują fragmentację siedlisk oraz przecinanie szlaków migracji zwierząt.

Oddziaływanie na krajobraz

W przypadku tworzenia nowych obiektów np. drogi, budynki, niebieska infrastruktura, obiekty turystyczne, może dojść do zmiany krajobrazu. Mogą zajść zmiany struktury krajobrazu poprzez przekształcenie terenów naturalnych lub rolniczych w obszary zabudowane. Może nastąpić

fragmentacja przestrzeni – drogi dzielą krajobraz na mniejsze części, utrudniając migrację zwierząt i zmieniając charakter przestrzeni.

Wraz z realizacją nowych obiektów wzrośnie stopień intensywności zainwestowania danego terenu, co spowoduje wzrost zapotrzebowania na korzystanie z zasobów środowiska (np. wzrost zużycia wody, zasobów kopalin) oraz wzrost emisji substancji do środowiska (np. wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza, wytwarzania odpadów, wytwarzania ścieków).

Pozytywne skutki realizacji postanowień Programu ochrony środowiska na krajobraz to uporządkowanie przestrzeni i poprawa estetyki poprzez wprowadzenie ładu przestrzennego, zwiększenie dostępności terenów rekreacyjnych, poprawa infrastruktury i bezpieczeństwa, możliwość rewitalizacji obszarów zdegradowanych lub zaniedbanych.

Oddziaływanie na klimat

Zaplanowane w Programie działania przyniosą korzyści dla klimatu. Poprawi się mikroklimat, zmniejszy się temperatura otoczenia, zostaną spowolnione wiatry. Działania wpłyną korzystnie na spowolnienie zmian klimatu w wyniku redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Oddziaływanie na osiągnięcie celów środowiskowych jednolitych części wód

Realizacja działań zaplanowanych w Programie ochrony środowiska nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” przyjętym rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335). Zaplanowane działania będą korzystne dla przyspieszenia osiągnięcia tych celów poprzez ograniczenie przedostawania się zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych ze źródeł komunalnych i rolniczych.

Oddziaływanie na Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Na terenie powiatu występuje pięć Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Dla Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 306 Zbiornik Wschowa została ustanowiona strefa ochronna Rozporządzeniem nr 22 Wojewody Dolnośląskiego; Wojewody Lubuskiego z dnia 14 września 2021 r. w sprawie ustanowienia obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 306 Zbiornik Wschowa (Dz. Urz. Woj. Lub. 2021.4455). Zgodnie z rozporządzeniem obszar ochronny stanowi powierzchnię 129,23 km² i na terenie powiatu wschowskiego obejmuje częściowo teren gminy Wschowa, Sława i Szlichtyngowa. Na obszarze ochronnym wprowadzono zakazy wykonywania robót i czynności tj.:

- wprowadzania ścieków do ziemi, w tym za pomocą urządzeń chłonnych, otworów, stawów, drenów lub innych systemów, z wyjątkiem:
 - oczyszczonych ścieków ze stacji uzdatniania wody;
 - oczyszczonych ścieków z indywidualnych systemów oczyszczania ścieków pochodzących z własnego gospodarstwa domowego lub rolnego, zlokalizowanych poza obszarami aglomeracji;
- rolniczego wykorzystania ścieków;
- stosowania środków ochrony roślin, które według zezwolenia na wprowadzanie środków ochrony roślin do obrotu klasyfikowane są jako niebezpieczne dla środowiska;
- lokalizacja inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, chyba że ocena oddziaływania na środowisko wykaże brak negatywnych skutków dla środowiska, w szczególności wód podziemnych;
- lokalizacji cmentarzy oraz grzebania martwych zwierząt,
- budowy lub rozbudowy dróg publicznych, z wyjątkiem dróg gminnych, bez zastosowania szczelnych systemów ujmowania wód opadowych i roztopowych wraz z urządzeniami oczyszczającymi;
- stosowania nawozów naturalnych w postaci płynnej;
- lokalizowania ferm chowu lub hodowli zwierząt w systemie bezściółkowym w liczbie nie mniejszej, niż 210 DJP;
- przechowywania lub składowania odpadów promieniotwórczych.

Zaplanowane w Programie ochrony środowiska działania przyczynią się do ograniczenia przedostawania się zanieczyszczeń do wód podziemnych np. poprzez rozbudowę sieci kanalizacyjnej i podłączanie nowych odbiorców, rozbudowę oczyszczalni ścieków, likwidację zbiorników bezodpływowych, stosowanie przez rolników dobrych praktyk rolniczych w celu ograniczenia stosowania nawozów, modernizacja dróg i stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających spływy

zanieczyszczeń z dróg do gleb i wód podziemnych. W przypadku realizacji inwestycji w obrębie Zbiornika Wschowa należy przestrzegać powyższych zakazów.

Oddziaływanie na strefy ochronne ujęć wód podziemnych

Większość ujęć wód na terenie powiatu ma ustanowioną strefę ochrony bezpośredniej. Strefa ta zapewnia bezpieczeństwo i ochronę wody pitnej przed zanieczyszczeniami. Na terenie ochrony bezpośredniej zakazuje się użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Na terenie ochrony bezpośredniej należy m.in.:

- odprowadzać wody opadowe lub roztopowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody;
- zagospodarować teren zielenią;
- odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody;
- ograniczyć wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

W Programie nie zaplanowano działań, które są zabronione w strefie ochrony bezpośredniej, a przy realizacji tych działań należy przestrzegać ww. nakazy.

Ujęcie wody w Lubgoszczu ma również ustanowioną strefę ochrony pośredniej. Teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje obszar zasilania ujęcia wody. Na terenie ochrony pośredniej może być zakazane lub ograniczone wykonywanie robót lub czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia. Wykaz zakazów obejmuje działania ujęte w art. 130 ustawy Prawo wodne (Dz. U. 2025 poz. 960 ze zm.).

10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Programu, w szczególności na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Niektóre z zaplanowanych w Programie ochrony środowiska działań mogą wywoływać potencjalnie negatywne skutki dla środowiska. Można je ograniczyć stosując odpowiednie zalecenia w zakresie administracyjno-organizacyjnym oraz technicznych. Podstawowym sposobem minimalizacji ewentualnych negatywnych oddziaływań jest przestrzeganie obowiązujących przepisów prawnych. Charakter zaplanowanych zadań jest w większości przypadków ogólny i w związku z tym zalecenia mogą dotyczące zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji negatywnych oddziaływań na środowiska są ogólne i powszechnie znane, ale stanowią punkt wyjścia do określenia propozycji kryteriów wyboru rozwiązań.

Zalecenia formalno-prawne:

- przeprowadzenie wstępnej oceny (screeningu) w przypadku przedsięwzięć zaliczonych do grupy mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- dokonanie oceny zgodności ze standardami jakości środowiska na etapie realizacji przedsięwzięcia oraz po jego zakończeniu, jeżeli w decyzji środowiskowej, dla danej inwestycji będzie to wymagane;
- przeprowadzenie analizy zgodności ze standardami emisyjnymi w przypadku występowania emisji do środowiska,
- przestrzeganie przez inwestora art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2025 poz. 647 ze zm.), tj. uwzględnienia ochrony środowiska w trakcie prac budowlanych - oszczędnego korzystania z terenu w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji oraz ochrony gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Wykorzystywania i przekształcania elementów przyrodniczych przy prowadzeniu prac budowlanych dopuszcza się wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją inwestycji,
- przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony gatunkowej, w tym w głównej mierze: zakazu niszczenia gniazd i siedlisk gatunków chronionych oraz przypadkowego płoszenia, określonych w rozporządzeniu w sprawie ochrony gatunkowej grzybów, rozporządzeniu w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, rozporządzeniu w sprawie ochrony gatunkowej roślin, a także określonych w ustawie o ochronie przyrody.

Zalecenia strategiczno-planistyczne:

- przeprowadzenie analizy zgodności ze strategiami i programami krajowymi dotyczącymi ochrony środowiska;
- przeprowadzenie analizy zgodności z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego;
- przeprowadzenie analizy zgodności z planami gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy w przypadku przedsięwzięć związanych z korzystaniem z wód lub mogących oddziaływać na stan wód,
- wybór najkorzystniejszej lokalizacji oraz wariantu inwestycji najmniej ingerującego w środowisko.

Zalecenia techniczne i technologiczne:

- stosowanie najlepszych dostępnych technik,
- stosowanie rozwiązań gwarantujących oszczędność energii, surowców i wody,
- wybieranie technologii mało- lub bezodpadowych oraz odpowiedni sposób zagospodarowania powstałych odpadów,
- ograniczenie obszaru zajętego pod przedsięwzięcie, ograniczanie prac ziemnych tylko do obszaru budowy, ograniczanie pylenia, hałasu i emisji zanieczyszczeń do wód i gleby.

Zalecenia społeczne:

- prowadzenie konsultacji społecznych przed rozpoczęciem realizacji inwestycji, uwzględnianie uwag społeczeństwa,
- udostępnianie pełnych informacji na temat wpływu inwestycji na środowisko – w czasie realizacji i po zakończeniu przedsięwzięcia,
- stosowanie rozwiązań ograniczających wpływ na zdrowie i komfort życia mieszkańców.

Zalecenia prośrodowiskowe:

- minimalizacja fragmentacji ekosystemów,
- unikanie ingerencji oraz niszczenia siedlisk roślin i zwierząt,
- zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych,
- wykonanie kompensacji przyrodniczej, w uzasadnionych przypadkach,
- wykonanie monitoringu porealizacyjnego.

W celu zmniejszenia lub eliminacji negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze lub społeczne działań i założeń zawartych w Programie, proponuje się następujące metody zapobiegania i łagodzenia negatywnemu oddziaływaniu na poszczególne komponenty środowiska.

Powietrze i klimat:

- stosowanie nowoczesnego sprzętu, aby ograniczyć emisję zanieczyszczeń do powietrza,
- polewania placu budowy wodą w celu zmniejszenia pylenia,
- stosowanie zieleni izolacyjnej - nasadzenia drzew i krzewów wzdłuż ciągów komunikacyjnych, które stanowią skuteczny środek ograniczający niekorzystny wpływ szlaków komunikacyjnych w zakresie emisji substancji do powietrza.

Klimat akustyczny:

- analiza wariantów alternatywnych dla danej inwestycji,
- ograniczenie propagacji hałasu poprzez zastosowanie obudów, ekranów akustycznych, wałów z ziemi itp.,
- stosowanie materiałów dźwiękochłonnych w celu zmniejszenia odbić dźwięku,
- organizacja pracy, ograniczająca liczbę osób i czas ekspozycji na hałas,
- stosowanie tzw. cichych nawierzchni,
- zaplanowanie optymalnej organizacji ruchu na czas prac aby zmniejszyć hałas,
- stosowanie nowoczesnego sprzętu, aby ograniczyć emisję hałasu,
- stosowanie harmonogramów prac, ograniczających narażenie na hałas lokalnych mieszkańców.

Wody:

- dopuszczenie do inicjowania i ewentualnego delikatnego kierowania procesami naturalnej dynamiki koryta rzeki,
- ograniczanie długości odcinka cieku przeznaczonego do ustalenia linii brzegu, do regulacji,

- odstąpienie od prostowania koryta, dążąc do zapewnienia dynamicznej równowagi cieku naturalnego,
- odstąpienie od likwidacji wysp i odsypisk w korycie cieku,
- odstąpienie od likwidacji bocznych odnóg i miejsc zastoiskowych,
- przejścia terenowe dla wydr,
- przepławki lub bystrza biologiczne dla ryb,
- maksymalna wysokość progów ograniczona do wartości umożliwiającej swobodny przepływ zwierząt,
- wzbogacanie linii brzegowej cieku w lokalne nierówności (zatoczki, wypukłości, wyrwy),
- pozostawienie w cieku tzw. elementów habitatowych (głazy, kamienie, pnie drzew),
- dopuszczenie do swobodnego kształtowania się i różnicowania linii brzegowej, poprzez wydzielenie pasa terenu (korytarza), w którym linia brzegów rzeki może się zmieniać, oraz stabilizację linii granicznej za pomocą drzew i krzewów,
- rezygnacja z zastosowania do umacniania brzegów materiałów martwych (beton, asfalt itp.), stosując w zamian umocnienia roślinne, ew. uzupełniane materiałami naturalnymi (kamień, faszyna),
- umożliwienie wzrostu roślinności na skarpach brzegowych,
- zmniejszenie nachylenia skarp brzegowych (tam, gdzie to możliwe), w celu zwiększenia pojemności koryta cieku oraz polepszenia dostępności cieku dla zwierząt,
- ograniczenie stosowania umocnień z koszy siatkowo-kamiennych wyłącznie dla zabezpieczenia konstrukcji budowlanych usytuowanych blisko brzegu cieku,
- pozostawianie lub wytworzenie fragmentów stromych obrywów brzegowych, służących jako miejsca rozrodu ptaków (zimorodek, brzegówka, pluszcz, pliszka górska),
- przestrzeganie zakazów ustanowionych dla Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.
- przestrzeganie zakazów ustanowionych dla stref ochronnych ujęć wód podziemnych.

Zasoby przyrodnicze / zwierzęta / rośliny:

- przestrzeganie zakazów ustanowionych dla poszczególnych form ochrony przyrody ustanowionych na terenie powiatu,
- w stosunku do dziko występujących gatunków roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową należy przestrzegać zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409), Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2022 poz. 2380),
- należy zachować właściwy stan ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt (w tym ptaków) i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000,
- wcześniejsza inwentaryzacja przyrodnicza miejsc planowanych prac,
- analiza wariantów alternatywnych dla danej inwestycji,
- prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów i ryb (tam, gdzie zidentyfikowano ich obecność i takie działania są uzasadnione),
- odtwarzanie siedlisk w miejscach zastępczych,
- uwzględnianie zakazów jakie zostały ustanowione na obszarach prawnie chronionych (jeżeli dana inwestycja będzie realizowana na tego typu obszarze),
- uwzględnianie zakazów względem chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.
- stosowanie ogrodzeń ochronnych ograniczających śmiertelność zwierząt w wyniku kolizji z pojazdami,
- budowa przejść górnych i dolnych dla zwierząt dużych, średnich, małych i płazów w celu ochrony korytarzy ekologicznych i umożliwienia migracji zwierząt,
- kompensacja przyrodnicza – rekultywacja gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, wzmocnienie populacji gatunku na danym terenie, reintrodukcja gatunku,
- w przypadku kolizji z terenami zielni, niezbędne jest zabezpieczenie drzew wraz z ich bryłą korzeniową w pobliżu której prowadzone są prace,
- ograniczenie do niezbędnego minimum usuwania drzew i krzewów będących w kolizji z planowaną inwestycją,
- zabezpieczenie drzew przed zmianą właściwości chemicznych gleby przez zanieczyszczenie wodą używaną na budowie (np. z wapnem i cementem),
- w razie konieczności utworzenie tymczasowej strefy ochrony drzew (SOD) - zastosowanie murków oporowych na granicy SOD w celu zachowania oryginalnego poziomu gruntu,

- zabezpieczenie konarów i pni, zamontowanie ekranu korzeniowego w celu ochrony przed przesuszeniem i przemarznięciem korzeni żywicielskich,
- wykonanie inwentaryzacji pod kątem występowania ptaków (w szczególności jerzyka *Apus apus* i wróbla *Passer domesticus*) i nietoperzy i innych gatunków chronionych w elewacji, na strychu lub w dachu budynku – przed przystąpieniem do inwestycji,
- ograniczenie zajęcia terenu, aby zminimalizować ingerencję w siedliska chronionych gatunków ptaków i nietoperzy,
- terminy prac dostosowane do okresów lęgowych, rozrodczych i hibernacji zwierząt lub stosowanie rozwiązań uzgodnionych z właściwymi organami ochrony środowiska, w przypadku stwierdzenia występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy,
- stworzenie siedlisk zastępczych (np. budki lęgowe, skrzynki dla nietoperzy) wskutek zalepienia szczelin w elewacji budynku lub zamontowaniu kratki na otworach wentylacyjnych stropodachu.
- zastosowanie powłoki antyrefleksyjnej na panelach fotowoltaicznych, która ma za zadanie niwelowanie efektu odbicia promieni słonecznych oraz poprawia ich pochłanianie, zwiększając wydajność urządzenia; powłoka minimalizuje ewentualny efekt oślepiania ptaków oraz mylenia powierzchni paneli jako powierzchni wody, co może powodować kolizje ptaków z panelami,
- stosowanie paneli fotowoltaicznych posiadających białe granice i białe paski podziału, które zmniejszają znacznie przyciąganie bezkręgowców wodnych,
- nasadzenia kompensacyjne drzew i krzewów – należy pamiętać o zakazie wprowadzania do środowiska przyrodniczego i przemieszczania w nim gatunków obcych (drzewa o statusie inwazyjnym to: jesion pensylwański, dąb czerwony, a regionalnie i lokalnie także bożodrzew gruczołowaty, wiązowiec zachodni czy orzech włoski).

Powierzchnia ziemi / Gleby:

- ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko,
- wykorzystanie mas ziemnych do wyrównania powierzchni ziemi (jeżeli jest to uzasadnione),
- racjonalna gospodarka materiałami i minimalizacja powstawania odpadów.
- po zakończeniu prac należy przywrócić stan powierzchni ziemi, dna czy brzegu rzeki do stanu sprzed prowadzonych prac, co ułatwi reintrodukcję gatunków,
- w rejonie potencjalnego terenu pod składowisko należy wykonać szereg badań w zakresie hydrologii, hydrogeologii i geologii inżynierskiej,
- w przypadku budowy składowisk odpadów należy stosować sztuczne uszczelnienie kwatery w celu wyeliminowania możliwości migracji zanieczyszczeń do gruntu.

11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyrobu oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wschowskiego na lata 2027-2032 z perspektywą do 2036” sporządzony został w celu określenia kierunków działań dążących do poprawy stanu środowiska w granicach administracyjnych Powiatu Wschowskiego. Dokument został sporządzony zgodnie z wymaganiami określonymi w „Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska”.

Większość działań przewidzianych w programie odznacza się korzystnym wpływem na środowisko i wskazywanie dla nich działań alternatywnych jest nieuzasadnione. Działania przewidziane w Programie przyczyniać się będą do poprawy stanu środowiska, a tym samym do poprawy jakości życia mieszkańców. Zaproponowane w omawianym Programie cele są spójne z celami przyjętymi w nadrzędnych dokumentach strategicznych oraz dokumentach o charakterze programowym. W związku z powyższym przedstawianie alternatywnych rozwiązań w tym kontekście nie ma uzasadnienia zarówno z formalnego jak i z ekologicznego punktu widzenia.

Odnośnie alternatywnych rozwiązań technicznych i lokalizacyjnych nie można zająć stanowiska, bowiem Program jest dokumentem strategicznym, który nie precyzuje rozwiązań technicznych możliwych do realizacji w ramach zaplanowanych przedsięwzięć. Wszystkie zaplanowane w Programie przedsięwzięcia inwestycyjne, mogące znacząco oddziaływać na środowiska, będą podlegały szczegółowej ocenie opartej na konkretnych projektach, w których będą analizowane rozwiązania techniczne, warianty lokalizacji jak również inne rozwiązania alternatywne.

Główną trudnością napotkaną przy sporządzaniu niniejszej Prognozy był stopień ogólności zapisów analizowanego Programu. Nie znając zakresu działań zaplanowanych inwestycji, nie można dokonać konkretnej i szczegółowej oceny oddziaływania. W związku z powyższym wszelkie analizy oddziaływań mają charakter bardzo ogólny i opierają się w dużej mierze na hipotetycznej możliwości wystąpienia negatywnych lub pozytywnych oddziaływań. Dlatego też należy zakładać, że wszelkie sformułowane wnioski odnośnie możliwości wystąpienia możliwego negatywnego oddziaływania, powinny być zweryfikowane na etapie wykonywania szczegółowych analiz np. na etapie przygotowywania dokumentacji niezbędnej do uzyskania decyzji środowiskowych.

12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wschowskiego na lata 2027-2032 z perspektywą do 2036” została opracowana w celu oceny skutków oddziaływania na środowisko proponowanych celów i zadań zawartych w ww. dokumencie oraz ustalenia, czy przyjęte cele i kierunki działań gwarantują bezpieczeństwo środowiska przyrodniczego, sprzyjając jego ochronie przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju gospodarczego. Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w Prognozie został uzgodniony z Lubuskim Wojewódzkim Państwowym Inspektorem Sanitarnym oraz Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp.

Każde zaproponowane w Programie zadanie przeanalizowano i pogrupowano w celu oceny wpływu na środowisko. Prognoza ma zatem za zadanie również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych w związku z realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić możliwości powstania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku. Prognoza oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektu Programu to analiza skutków realizacji działań, zaproponowanych dla powiatu wschowskiego w zakresie ochrony środowiska.

Prognoza analizuje, w jaki sposób oraz w jakim zakresie Program realizuje cele umieszczone w dokumentach strategicznych, sporządzonych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i regionalnym. Kolejnym etapem było określenie bieżącego stanu środowiska na terenie powiatu oraz identyfikacja głównych problemów w różnych aspektach środowiska. Określono też prawdopodobne skutki w przypadku braku realizacji określonych zadań. W Prognozie dokonano identyfikacji potencjalnych oddziaływań na środowisko, przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych skutków wraz ze sposobem przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień Programu oraz rozwiązania alternatywne do proponowanych.

Przeprowadzona analiza spójności z dokumentami strategicznymi szczebla regionalnego, krajowego i międzynarodowego wykazała dużą zgodność w kontekście ochrony środowiska. Projekt Programu wpisuje się w cele dokumentów strategicznych lub je kompleksowo uzupełnia. Nadzór nad właściwym wykonaniem Programu będzie przeprowadzany w formie Raportu z realizacji programu ochrony środowiska. Raport wykonuje się w cyklach dwuletnich.

Dokonana została ocena oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne. Ustalono, że inwestycje na etapie wykonania lub budowy będą charakteryzowały się negatywnym oddziaływaniem, które będzie bezpośrednie, krótkoterminowe, chwilowe i odwracalne (po zakończeniu prac). Dla przedsięwzięć związanych z budową nowych obiektów może być wymagane uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na etapie jej uzyskiwania będzie zatem możliwość zidentyfikowania potencjalnych zagrożeń środowiska naturalnego w obszarze lokalizacji danej inwestycji i zapewnienie działań mających na celu zapobieganie i ograniczenie tych zagrożeń. Realizacja pozostałych działań (o charakterze nieinwestycyjnym) nie wymaga rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Potencjalne negatywne skutki realizacji zaplanowanych inwestycji będą odczuwalne głównie dla roślin i zwierząt, na powierzchnię ziemi, a w niektórych przypadkach również na powietrze, wodę oraz zdrowie i komfort życia mieszkańców. Uciążliwości te będą występować głównie na etapie realizacji inwestycji i część z nich zostanie wyeliminowana na etapie eksploatacji. Prowadzenie wszelkich prac budowlanych powoduje naruszenie powierzchni gleby, wierzchnia warstwa gleby zostaje usunięta, w ten sposób prawdopodobne jest zniszczenie siedlisk roślin poprzez wycinkę drzew, krzewów. Nowe inwestycje budowlane powodują zajęcie pewnego obszaru, a to zmniejsza potencjalne miejsca bytowania zwierząt. Wszelkie inwestycje drogowe wiążą się z ingerencją na powierzchni ziemi, może potencjalnie dojść do skażenia gleby w bliskim sąsiedztwie drogi na skutek spływu zanieczyszczeń lub w wyniku ewentualnych awarii pojazdów. Działania polegające na utrzymaniu rzek i cieków mogą

wpływać na modyfikację dynamiki cieków, zostanie uproszczona struktura siedlisk w korycie, może obniżyć się poziom wód gruntowych. W trakcie prowadzenia robót budowlanych może dojść do zniszczenia siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w korycie.

Zdecydowaną większość stwierdzonych potencjalnych negatywnych oddziaływań można wyeliminować poprzez stosowanie odpowiednich działań minimalizujących oraz zastosowanie procedur wynikających z obowiązujących przepisów. Wśród rozwiązań zapobiegawczych i ograniczających negatywne oddziaływanie należy wymienić: wykonywanie inwentaryzacji przyrodniczej przed podjęciem prac oraz wykonywanie prac poza okresem lęgowym zwierząt, stosowanie odpowiedniego i nowoczesnego sprzętu, wykonywanie robót zgodnie z harmonogramem prac, stosowanie kompensacji przyrodniczej przez nasadzenie drzew i krzewów, zajmowanie możliwie najmniejszej przestrzeni pod inwestycje. Przede wszystkim należy przestrzegać obowiązujących przepisów prawnych i wytycznych realizacji inwestycji.

Na podstawie wykonanych analiz nie stwierdzono możliwości występowania oddziaływań transgranicznych związanych z realizacją Programu.

Podsumowując, projekt Programu opracowano w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju, jest on spójny z celami dokumentów strategicznych i programowych przyjętych na szczeblu międzynarodowym, krajowym, wojewódzkim i lokalnym. Zaplanowane w Programie zadania mają na celu poprawę stanu środowiska naturalnego i zdrowia mieszkańców Powiatu Wschowskiego. Odstąpienie od realizacji zadań i inwestycji będzie skutkowało pogorszeniem stanu środowiska na terenie powiatu.

13. Załącznik nr 1 – oświadczenie do prognozy

OŚWIADCZENIE do prognozy oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wschowskiego na lata 2027-2032 z perspektywą do 2036

Zgodnie z art. 51 ust. 2; pkt 1; lit. f; lit. g ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2026 poz. 670), ja niżej podpisana składam oświadczenie jako autor prognozy, że ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym studia pierwszego i drugiego stopnia na kierunku nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi. Posiadam co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko.

„Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”

„Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wschowskiego na lata 2027-2032 z perspektywą do 2036” została opracowana dnia 1 września 2026 roku.

Autorem prognozy oddziaływania na środowisko jest Danuta Mazurczak.

DANUTA MAZURCZAK
Danuta Mazurczak
współwłaściciel

.....
podpis

TERRA PROJEKT
Danuta Mazurczak, Joanna Witkowska s.c.
62-070 Dąbrówka, ul. Zamkowa 4a/1
tel. +48 692 290 324, +48 883 855 117
NIP 782-257-98-57, REGON 360699076